

Emődi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde

TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tartalom

<i>Óvodánk küldetésnyilatkozata</i>	4
A pedagógiai program jogszabályi alapjai	5
1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI	6
2. BEVEZETÉS	7
3. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, JÖVŐKÉP	8
3.1. Gyermekkép.....	9
3.2. Óvodakép	9
3.3. Jövőkép.....	10
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	11
4.1. Személyi feltételek	11
4.2. Tárgyi feltételek	13
5. A TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATAI ...	14
5.1. Egészségmegőrzés szokásainak alakítása.....	16
5.2. A környezettudatos magatartás alakítása.....	17
5.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása	17
5.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	19
6. TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉSI PROGRAM	20
- 20	
7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI	22
7.1. Játék	22
7.2. Társas és közösségi tevékenység	26
7.3. Munka jellegű tevékenységek	28
7.4. Szabadidős tevékenység	29
8. KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK RENDSZERE	29
8.1. Verselés, mesélés	29
8.2. Ének, zene, népi játék, tánc.....	31
8.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	32
8.4. Mindennapos mozgás	32
8.5. A külső világ tevékeny megismerése	34
9. ÓVODÁNK ÜNNEPEI, HAGYOMÁNYAI	39
10. A NEVELÉS TERVEZÉSE, SZERVEZÉS ÉS IDŐKERETEI	41
11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE	45
12. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	47
13. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	49
13.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek.....	49
13.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése.....	54
13.3. A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek nevelése	55
13.4. Gyermekvédelemmel összefüggő feladatok	56

14. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI.....	57
14.1. Kapcsolattartás a családokkal	57
14.2. Szakmai kapcsolatok	58
14.3. Az érdekelt felek (közvetlen és közvetett partnerek) azonosításának szabályozása	59
15. INTÉZMÉNYÜNK ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE	62
16. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT	63
17. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	64

Óvodánk küldetésnyilatkozata

A mi óvodánkban a Tevékenységközpontú Óvodai Pedagógiai Program szerint neveljük a gyermekeket.

Célunk: a nevelés minden területén a gyermeki személyiség kibontakoztatása, az egyéni képességfejlesztés feltételeinek biztosítása. A természet szeretetére, megismerésére nevelés, környezettudatos magatartás, egészséges életvitel megalapozása.

Derűs óvodáskor, érzelmi biztonság megteremtése, melyet mottónkkal is megerősítünk:

„A jó óvodában jó gyermeknek lenni.”

Arra törekszünk, hogy harmonikus munkahelyi légkörben a családokkal partnerközpontú együttműködéssel, szakmailag felkészült, innovatív személyi és megfelelő tárgyi feltételek között boldog gyermekeket neveljünk.

A pedagógiai program jogszabályi alapjai

- Az intézmény **Alapító okirata**
- **2011. évi CXC. törvény** a nemzeti köznevelésről
- **20/2012. (VIII.31.) EMMI** rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- **2023. évi LII. törvény** a pedagógusok új életpályájáról
- **77/2025. (IV.15.) Korm.** rendelet Az Óvodai nevelés Országos alapprogramjáról szóló **363/2012. (XII. 17.) Korm.** rendelet módosításáról
- **1997. évi XXXI. törvény** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- A pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló **18/2024.(IV.4.) BM** rendelet
- Fábíán Katalin: Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program.

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve: Emődi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde

Az intézmény OM-azonosítója: 028725

Az intézmény feladat ellátási helye:

Intézmény székhely: 3432 Emőd, Geleji utca 21.
Tel.: 46/576-289
Mobil: 30/785-9082
e-mail: oviemod@gmail.com

Óvoda telephely: 3432 Emőd, Kossuth utca 87.
Tel.: 46/476-299
e-mail: oviemod@mail.com

Bölcsődei telephely: 3432 Emőd, Kossuth utca 54.
Tel.:46/570-262
e-mail: oviemod@mail.com

Az óvoda fenntartója: Emőd Város Önkormányzata
3432 Emőd, Kossuth tér 1.

2. BEVEZETÉS

„A gyermeknek tudnia kell, hogy ő egy csoda, hogy a világ kezdete óta nincs és a világ végezetéig nem lesz még egy olyan gyermek, mint ő.”

(Böjte Csaba)

Óvodánkban az adaptált Tevékenységközpontú óvodai nevelési program szerint neveljük a gyermekeket. Óvodai programunk **gyermek-, és tevékenységközpontú szemlélete** biztosítja az óvoda funkcióinak (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő) érvényesülését. Az óvodai nevelésünk nyelve a magyar.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból indulunk ki, hogy a gyermeket-mint fejlődő személyiséget- szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A nevelés minden területén a gyermeki személyiség kibontakoztatására, az egyéni képességfejlesztés feltételeinek biztosítására, a környezettudatos életvitel és az egészséges életmód alakítására törekszünk.

Az emberi személyiség alakulása hosszú folyamat. Ebben a folyamatban meghatározó színtér az óvoda, mely a 3 -7 éves korú gyermekek intézményes nevelésének színtere, s a közoktatási rendszer legalsó láncszeme.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Óvodai nevelésünk célja a gyermekek harmonikus fejlődésének, személyiségük kibontakozásának elősegítése, hátrányok kiegyenlítése, az életkori és az egyéni sajátosságok és eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Nevelésfelfogásunk szerint az óvoda pedagógiai gyakorlata a családi nevelésre építve, annak céljait és eredményeit figyelembe véve lehet eredményes. Az egyéni érdeklődésre és fejlesztésre törekszünk, melyben fontos az őszinte, toleráns és szeretetteljes biztonságot nyújtó környezet. Biztosítjuk az óvodás gyermeket megillető különleges védelmet, a személyiség tiszteletét, a másság elfogadását. Az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával segítjük elő a gyermeki személyiség teljes kibontakozását, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben.

Minden gyermek más, ezért a szemlélet és gyakorlat alapja a differenciálás, amely részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki. Az együttnevelés során az a célunk, hogy a másság elfogadását megalapozzuk.

A gyermeki játékot - személyiségformáló hatását figyelembe véve- pedagógiánk legfontosabb céljának és eszközének tekintjük.

Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.

Fontosnak tartjuk a gyermeki öntevékenység, nyitottság és kreativitás ébren tartását valamennyi óvodai tevékenység során. Egészséges testi-lelki fejlődésüket további életükre is kiható szokások alakításával segítjük elő.

Nevelői attitűdünk, tudatos törekvéseink által segítjük érzelmi biztonságuk kialakulását, és szocializációjukat. Ebben építünk a közösség személyiségformáló hatására, a baráti kapcsolatok, a segítségnyújtás és együttműködés pozitív tapasztalataira. Az emberi és természeti értékek tiszteletben tartása közvetlen és tágabb környezetünkben hangsúlyt kap nevelési rendszerünkben.

A gyermekek nevelésében az életkorok és a különleges bánásmód szerinti integrálás, és az egyéni fejlettséghez, pillanatnyi állapothoz igazodó differenciálás valósul meg. Változatos óvodai tevékenységek megszervezésével, gyakorlásával juttatjuk el gyermekeinket testileg és szellemileg a legoptimálisabb fejlettségi szintre, melynek eredményeként képességeiket szabadon kibontakoztathatják.

3. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, JÖVŐKÉP

Hitvallásunk:

„A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem.

A jó óvoda az, ahol a legfőbb érték minden gyermek kíváncsisága, kezdeményezése, de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata.

A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés a gyermekeknek lehetőség, a felnőtteknek kötelesség.

A jó óvoda természetes emberi kapcsolatokat ajánl.”

(Dr. Hűvös Éva)

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Bükk hegység lábánál helyezkedik el Emőd város. Városunkban egy óvoda működik két épületben, esztétikus, biztonságos környezetben, szeretetteljes nevelési légkörben fogadjuk eltérő szociokulturális családok gyermekeit. Többcélú közös igazgatású intézményként működünk.

Óvodai intézményünkbe a maximálisan felvehető gyermeklétszám: **175 fő**. Óvodánk 7 csoporttal működik (Geleji utcai óvoda 4 csoport, a Kossuth utcai óvoda 3 csoport).

A bölcsődei férőhely száma 24 fő, 2 csoportban várjuk a kisgyermeket 20 hetes kortól 3 éves korig.

Nevelőtestületünk az Országos Közoktatási Iroda által- minősített- Tevékenységközpontú Óvodai Pedagógiai Programot adaptálta a helyi sajátosságokat, igényeket figyelembe véve.

Az adaptáció indokai: a program lehetővé teszi a gyermekek változó, eltérő szükségleteinek figyelembevételét az óvodás korú gyermekek osztott vagy osztatlan csoportban történő nevelését, a teljes gyermeki személyiség fejlesztését, az emberi értékek közvetítését, az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül, az eltérő családi értékek és kultúrák toleranciáját, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és családok érzelmi és szociális támogatását.

Pedagógusaink érzik a felelősséget, nevelő munkájukat áthatja az őszinte érdeklődésen és elfogadáson alapuló magatartás, és reményeink szerint ez fokozza a gyermekek nyitott érdeklődését, a megismerést, a felfedezés örömeit.

Óvodánkban a szülők szívesen hozzák gyermekeiket, elismerik, partnerközpontú együttműködéssel segítik nevelőmunkánkat.

3.1. Gyermekkép

Gyermekeink szívesen járnak óvodába, jól érzik magukat a gyermekközösségben. Tisztelik szüleiket, az óvónőket és az óvoda más dolgozóit, bizalommal fordulnak hozzájuk. Bátran, egészséges önbizalommal jól kommunikálnak, érzelmeiket képesek verbálisan és nonverbálisan is kifejezni, nyitottak, érdeklődőek. Ügyesen mozognak, szeretik a sportot, a természetet, a különböző művészeti tevékenységeket. Magatartásuk és viselkedéskultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasak, illemtudók, szeretik és védik a természetet.

Komplex nevelői hatásokkal biztosítjuk, hogy az óvodánkba járó gyermekek öntevékeny, boldog, alkotni tudó személyisége erősödjön, hiszen minden gyermek mással nem helyettesíthető, egyedi személyiség, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is.

Elfogadják a másságot, ismerik és képesek kielégíteni saját szükségleteiket. Nyitottak, tudnak együttműködni társaikkal. Testi-lelki harmóniában vannak önmagukkal és környezetükkel. Fejlődésük önmagukhoz mértén folyamatos, amelyben természetes módon megmutatkozhat a kiemelkedő és ugrásszerű fejlődés, a stagnálás, vagy visszaesés is.

A gyermek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások- beleértve a spontán és tudatosan nevelő hatásokat is, együttesen határozzák meg. E tényezők hatásainak következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

3.2. Óvodakép

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépéséig tart.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődéséhez és neveléséhez legmegfelelőbb feltételeket.

Óvodánkban a ránk bízott gyermekeket úgy neveljük, fejlesztjük, hogy valamennyi tevékenységük megfeleljen életkori és egyéni sajátosságaiknak, fejlődési ütemüknek.

Óvodánk gyermekközpontú, befogadó és arra törekszik, hogy a gyermekek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek, s meglévő hátrányaik csökkenjenek, vagy elősegítsük a hátrányok kiegyenlítését. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának. Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. A családokkal együttműködve, partnerközpontú - nevelőpartneri együttműködéssel a családi nevelés kiegészítéseként biztosítjuk a gyermekek mindenekfelett álló érdekének érvényesülését.

Az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciókat az egészséges, környezettudatos munkakörnyezet megteremtésével teljesítjük ki. A gyermek személyiségéhez való igazodással, változatos tevékenységi formák biztosításával a gyermeki személyiség sokszínű és differenciált fejlesztését valósítjuk meg, különös támogatásban részesítve a hátránnyal küzdőket. Eközben a gyermekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Gyermekközpontú nevelőmunkánk elképzelhetetlen anélkül, hogy a gyermek teljes személyiségét és a reá hatást gyakorló környezetét megismernénk.

3.3. Jövőkép

Olyan óvoda, ahol érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, egészséges környezetben, otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny emberkéek élnek boldog, élményekben gazdag gyermekkorukat, s mindezt kreatív, jókedvű, szakmailag kiváló, környezettudatos elveket valló, innovatív, megújulni képes, értékeket őrző dolgozók biztosítják számukra.

Alapelveink:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom öveze,
- gyermeki tevékenységre épülő nevelés a tevékenységek által, a tevékenységeken keresztül,
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását,
- a gyermek biztonságérzetének, komfortérzetének megőrzése barátságos, vidám légkörben,
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk,
- törekszünk mindenkor tudatosan tervezett és szervezett feltételeket teremtve arra, hogy gyermekeink megtanuljanak tartalmasan tevékenykedni, a környezetükben eligazodni, együttműködni, elvárható magatartásformákat elsajátítani,
- biztosítjuk a mindennapi szabad mozgás lehetőségét, mellyel elősegítjük a testi egészségük fejlődését,

- törekszünk a helyes értékrendszer, a természet- és környezetbarát magatartás, a környezettudatos életvitel, és az egészséges életmód alakítására.

Ehhez szükséges:

- minden gyermek megértése és elfogadása a maga sajátos egyéniségével, körülményeivel,
- közvetlenségünk, nyitottságunk /empátia, tolerancia/, gyermekszeretetünk, előítélet mentességünk,
- a játék elsődleges, mással nem helyettesíthető tevékenységének érvényesítése,
- az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme,
- az egyéni különbségek, motivációk tisztelete,
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. Személyi feltételek

Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, aki a teljes óvodai életben megvalósított nevelési feladatokon belül tölt be kulcsszerepet. Nevelési munkánk olyan gondolkodó, kreatív pedagógust kíván, aki jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkezik, munkáját áthatja a felelősségérzet, kötelességtudat, következetesség, kitartás, igazságosság, lelkesedés. Az óvodapedagógusok alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, az ONAP szerinti nevelés.

Az óvodapedagógusok kötelességei:

- nevelő munkája során gondoskodják a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakozásáról
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, és együttműködjön a fejlesztést segítő szakemberekkel, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását elősegítse, tehetségeket felismerje
- előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását
- egymás szeretetére, tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek lehetőséget teremt, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját

- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával
- a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon
- pedagógiai programunkban és SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse
- pontosan, aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, fogadóórákon ünnepségeken és éves munkaterv szerinti rendezvényeken
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket
- megőrizze a hivatali titkot
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson
- a gyermek érdekében együttműködjön munkatárakkal és más intézményekkel.

Több évtizede együtt tevékenykedő nevelőközösségünk tagjai előítélet nélküli, elfogadó, segítő, támogató attitűdje együttműködésen alapuló nevelést valósítanak meg. Minden óvodapedagógus kötelességének érzi, hogy folyamatos önképzéssel, továbbképzéssel naprakész állapotba tartsa szakmai műveltségét.

Az ismeretek folyamatos bővítése és a fejlődés igénye életre keltette az **élet hosszig tartó tanulás** fogalmát, mely óvodai világunkban mára beépült a köztudatba.

Az óvoda nevelőtestülete, teljes dolgozói köre jó szakmai közösséget alkot, legfőbb célunk, hogy az intézményünkbe járó gyermekek számára érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, fejlesztő légkört biztosítsunk.

Az óvoda személyi ellátottsága:

Megnevezés	Fő
Óvodapedagógus	14 ebből 1 fő függetlenített intézményvezető
Nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak:	
Dajka	7
Óvodatitkár	1
Pedagógiai asszisztens	2

A dolgozók csoportokba való elosztásáról az intézményvezető dönt.

Pedagógus képünk: Olyan óvodapedagógusok, akikre a pedagógiai optimizmus, az innovatív pedagógiai törekvés, a szülők tisztelete, a megbecsülést és a bizalmat előtérbe helyező gyermekszerepet jellemző.

Az óvoda nevelőtestületének iskolai végzettsége a törvény előírásainak megfelelő.

A feladatokat team munkában oldjuk meg, csakis együtt gondolkodva, munkálkodva juthatunk el magasabb szintre.

Az éves Pedagógus Továbbképzési Intézményi Programunk az Óvodai Pedagógiai Program minőségi megvalósulását biztosítja.

Nevelőtestületi létszámunk mellett a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében - szakértői javaslatban megfogalmazott óraszámában, megbízási szerződéssel gyógypedagógust, fejlesztőpedagógust alkalmazunk.

Beszédfejlődésükben akadályozott gyermekeket logopédus fejleszt.

Az óvodai nevelő-fejlesztő munkát segítik a dajka nénik és a pedagógiai asszisztensek.

Munkájuk nélkülözhetetlen a gyermekek sokoldalú és eredményes nevelésének megvalósításában, ezért folyamatos belső továbbképzésükre eddig is és a jövőben is nagy hangsúlyt kívánunk fektetni.

Nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, gyermek-centrikus, a gyermekek igényeit, szükségleteit mindenkor figyelemmel kíséző óvodapedagógusokból áll.

Óvodánkban a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodai nevelés **kulcsszereplője az óvodapedagógus**, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára és jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek, továbbá nélkülözhetetlen az óvodai nevelőmunkát segítő alkalmazottakkal való összhangja.

Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus, dajka és a pedagógiai munkát segítő munkatárs a gondozás során is nevel, építi kapcsolatait a gyermekkel, segíti önállóságuk fejlődését.

A nevelés alapvető eszközeinek – játék – munka – tanulás – az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazodó differenciált alkalmazása az óvónő részéről a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolását, elemzését és tervezését követeli.

A kisgyermek óvodai felvételéről az intézményvezető dönt a helyi sajátosságoknak megfelelően.

4.2. Tárgyi feltételek

A gyermekek óvodai életének szinterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, melyek alakításában a gyermekek igényeik és tevékenységeik alapján részt vesznek.

A program megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések rendelkezésünkre állnak, melyek megfelelnek a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben foglaltaknak, ám ezek folyamatos pótlása és korszerűsítése szükséges.

Óvodáink épületei, udvarai, berendezései a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják megfelelnek a testméreteiknek, biztosítják egészségük megőrzését, fejlődését kielégítve mozgás és játékigényüket.

A csoportszobákra, az udvarra jellemző az óvodapedagógusok igényessége, és a harmóniára, esztétikumra való törekvése.

Óvodánk a fenntartói támogatásnak és a pályázati lehetőségek kihasználásának köszönhetően az elmúlt évek alatt sokat korszerűsödött. Ezt kívánjuk a jövőben is folytatni, a biztonság és a munkakörülmények folyamatos, fokozatos javulását szem előtt tartva.

Óvodáink komfortja, külső – belső esztétikája, karbantartottsága jó, optimális feltételeket teremt az ide járó gyermekeknek, szülőknek és az itt dolgozóknak egyaránt.

Mindkét óvodai épülethez zárt udvar tartozik, melyet mozgás- és ügyességfejlesztő, egyensúlyozó játékokkal bővítettünk.

Az óvodák udvara és kertje megfelelően biztosítja a gyermekek egészségének megőrzését, a füves-kavicsos- homokos területek megfelelő arányával lehetővé teszi a mozgás- és játékigényük kielégítését. A természet megismeréséhez tematikus kertek biztosítják a felfedezés örömét.

5. A TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATAI

A tevékenységközpontú óvodai nevelési program középpontba állítja a gyermeki tevékenységre épülő nevelést és ezt az elvet a teljes nevelési folyamaton keresztül kiemelten kezeli. Alapvető feladatának tekinti a tevékenységeken keresztüli és a tevékenységek által történő nevelést, valamint az óvoda nevelési funkciójának kiterjesztését.

A gyermeki személyiséget úgy definiáljuk, mint az egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény aktivitását.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, a belső fejlődés - érés - sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Az óvoda nevelő intézmény, és mint ilyen a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik, a hátrányok csökkentésével az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Tehát nem csupán "megengedi", hogy a gyermek fejlődjön, nem passzívan szemléli ezt a fejlődést, hanem lehetővé teszi, elősegíti azt, **tudatosan tervezett, szervezett nevelési** helyzetek megteremtésével.

A társadalom és az egyén kölcsönviszonyának a nevelés fogalmában is tükröződnie kell. Felfogásunk szerint a nevelés a társadalom számára szükséges egyéni képességek intenzív fejlesztése, a mi esetünkben a tevékenységközpontú óvodai nevelés célja az **óvodás korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése**, amely magában foglalja:

- a) **a teljes gyermeki személyiség fejlesztését** a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.
- b) **az életre való felkészítést** a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek szociális életképességét (életre nevelését) minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli, a pedagógiai célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítja, azaz **kooperációra és kommunikációra** kívánja képessé tenni óvodáskorban a gyermeket.

A kooperáció és a kommunikáció az óvodánk lehetőségei között valamennyi nevelési helyzetre vonatkozóan a következő konkrét tartalmakat foglalja magában:

- Környezettudatos magatartás szabályainak elsajátítása,
- A gyermekek személyiségfejlődését az életkoruknak megfelelő játékkal, mozgással, sokféle élményt, tapasztalatot nyújtó tevékenységi lehetőség biztosításával segíthetjük,
- Kiemelt figyelmet fordítunk az értelmi, testi, kommunikációs, anyanyelvi képességek és szociális kompetenciák fejlesztésére,
- Törekvünk, hogy a gyermek az óvodáskor végén a lassú átmenet állapotába lépve az óvodából iskolássá szocializálódjon,
- Az óvodai nevelés minden folyamatában legyen biztosított a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyteremtése,
- A tehetséget mutató gyermekekkel differenciáltan foglalkozunk, keressük a lehetőségeket megmérettetésükre, tehetségük kibontakoztatására,
- Az intézménybe járó enyhe értelmifogyatékos, beszéd fogyatékos, érzékszervi fogyatékos-, nagyothalló vagy pszichés fejlődési zavarral, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek integrált fejlesztését egyéni és csoportos keretek között, külső szakemberek bevonásával oldjuk meg (logopédus, gyógypedagógus).

A gyermeki megismerés alapja óvodáskorban a folyamatos érzékelés, tapasztalás és cselekvés. Ebben az életkorban az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg. Mindennek az alapja az, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.

Programunk nem egyoldalú gyermekközpontúságot hirdet, nem abszolutizálja a gyermeki szükségleteket és adottságokat. Valljuk, hogy a gyereket minden életkori szakaszban orientálni kell valamire, vezetni kell valahová. Az igazi tennivaló ebben az életkorban az életfeladatokra való nevelés. Ez az életre való felkészítés csak valóságos tevékenységek, csak a tevékeny életre alapozott nevelőmunka útján valósítható meg.

Pedagógiai programunk - az óvodás gyermek szociális életképessége növelése érdekében - fejlesztő hatásokban gazdag nevelési alaphelyzet megteremtését feltételezi. A nevelési alaphelyzet mindenekelőtt az óvodánkra jellemző tevékenységek, együttműködési formák, kapcsolatok, fejlesztő hatások és fejlődési lehetőségek összefüggő rendszerében létezik. Nagy hangsúlyt fektetünk a mással nem helyettesíthető játéokra.

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód - egészségmegőrzés szokásainak megalapozása,
- környezettudatos magatartás alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés (szocializáció) biztosítása,
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

5.1. Egészségmegőrzés szokásainak alakítása

Célunk: Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, amely ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

A nevelés célja az óvodai életritmus és a családi élet szokásrendszerének összehangolása. Az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Feladat:

- életvezetési készségek fejlesztése, melyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz;
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a mozgásigény figyelembevételével a gyermek testi képességeinek fejlesztése, testedzés, testi nevelés, prevenció biztosításával;
- a szabadban való tartózkodás és tevékenykedés megszervezése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés – különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és telítettzsír – tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;
- az öltözködés, a pihenés, fogmosás, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása;
- az étkezési kultúra alakítása, erősítése és a korszerű táplálkozás biztosítása;
- a higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása;
- az önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása.

5.2. A környezettudatos magatartás alakítása

Célunk: a ma gyermekei a jövő alakítói és felnőttjei, ezért különösen fontos, hogy az óvodás gyermekek megismerjék és megszeressék szűkebb és tágabb, természeti és társadalmi környezetüket, megtapasztalják, megfigyeljék a természet jelenségeit, rácsodálkozzanak azokra. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása nélkülözhetetlen.

Feladatunk:

- A célok megvalósítása érdekében az óvodapedagógusok használjanak ki minden lehetőséget, amelyek az óvodai élet folyamán spontán vagy szervezett módon kínálkoznak.
- A környezetvédelmi tevékenységek gyakorlása közben a környezet tevékeny megismerésével az *ember által alakított környezet* szeretetére, annak megőrzésére, fenntarthatóságára nevelés.
- Tanulják meg a gyermekek, hogy az ember a természet elválaszthatatlan része. Ha élni akarunk benne, akkor védenünk kell.
- Találkozzanak a szelektív hulladékgyűjtéssel; tapasztalják meg, hogy a víz, energia kincs, azzal takarékoskodni kell; az állatokat és növényeket védeni kell.
- Óvjuk közösen a természet tisztaságát, szépségét, hogy felnőtté válva, ők is élvezni tudják és tovább tudják adni unokáinknak ezt a szemléletet.
- Már az óvodai környezetben vegyenek részt a kiskert, a parkrészek ápolásában.
- Fedezzék fel évszakonként környezetükben a változást, tudjanak rácsodálkozni a természet szépségeire.
- A családdal együttműködve segítsük a tudatos vásárlási szokások kialakítását.
- Napjaink környezet-, és természetvédelmi problémáinak felismeréséhez, kezeléséhez szükséges tudatos szemlélet-, és magatartásformálás.
- A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony kialakítása a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanítani azok védelmét és az értékek megőrzését.

5.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Célunk: a gyermekek kiegyensúlyozott, egészséges én tudattal rendelkező, harmonikus személyiségének kibontakoztatása az egyéni képességek figyelembevételével, valamint erkölcsi és szociális érzékenységük fejlődésének elősegítése, közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása által.

A közösségi élet normáit kifejező szokások alapozzák meg a közösségi beállítódást, a magatartás alakulását.

Az óvodában a gyermekek különböző szociokulturális alappal és háttérrel érkeznek, mely érzelmi állapotukat nagymértékben befolyásolja. Pedagógiai programunk megfelelő bázist nyújt a **kooperációs és kommunikációs** képességek kifejlesztéséhez. Ezen képességek fejlesztése nagyon fontos az életre nevelés szempontjából.

A tulajdonságok, a képességek, a készségek, szükségletek olyan rendszerét kívánja formálni, amelynek segítségével a gyermekek részvétele a napi életben egyszerűbbé, könnyebbé, gyorsabbá válik. Az érzelmi – erkölcsi nevelés terén elengedhetetlennek tartjuk, hogy a gyermekeket érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

A gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Tudatosítjuk és elmélyítjük az együttélés szabályait, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés bizalom öröm-szerzés, bánatkozás felismerését, átélését. Én-tudata megerősödjön, én-képe a különféle tevékenységek által differenciálódjon. Így kívánjuk elérni a szokás- és normarendszere megalapozását, hogy minden gyermek a csoportnak színes tulajdonságokkal rendelkező tagja legyen.

Feladat:

- az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- gyermek – gyermek, gyermek – óvodapedagógus, gyermek-dajka, (alkalmazotti közösség), felnőtt – felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje;
- a türelem, szociális érzékenység formálása;
- az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önértékesítő törekvések segítése;
- a bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;
- az önfegyelem, fegyelem, udvariasság elsajátíttatása;
- a szokás- és normarendszer megalapozása;
- a szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete;
- a kiemelt figyelmet igénylő (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű) gyermekek elfogadó szeretete, szükség esetén segítése megfelelő szakemberek közreműködésével;
- a természetes társas kapcsolatok alakítása, segítése;
- modell értékű kommunikáció, bánásmód, viselkedés az óvodai feladatellátásban résztvevő felnőttek között;
- a természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkoztatás, mindezek megbecsülésére nevelés;
- jeles, zöld napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával;
- megismertetni a gyermekeket a szűkebb és tágabb környezetével, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz kötődés alapja.

5.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk: hogy az óvodáskor végére a gyermekek egészségesen fejlődő, harmonikus személyiséggé váljanak. Rendelkezzenek olyan készségekkel, képességekkel, beszédkultúrával és kifejező készséggel, melyek alkalmassá teszik őket a zökkenőmentes iskolakezdésre. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Óvodánkban a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságokra építve változatos tevékenységet biztosítunk, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek természeti és társadalmi környezetükről.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetítéssel (a javítgatás elkerülésével) az óvodai nevelő tevékenység egészében kiemelt jelentőségű. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése közben a gyermekek természetes beszéd-, és kommunikációs kedvének fenntartására és ösztönzésére törekszünk. Különösen nagy figyelmet fordítunk a gyermekek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére, a megfelelő és kielégítő válaszok adására. Változatos tevékenységek megszervezésével biztosítjuk a sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségét, valamint igyekszünk felkelteni, fenntartani és kielégíteni a gyermekek érdeklődését.

A spontán és tervezetten szerzett tapasztalatait rendszerezzük, bővítjük ismereteiket. Az élménygazdag környezetben, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben valós gyakorlás által folyamatosan fejlődnek értelmi képességeik (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és kreativitás). Az óvodában komplex nevelés folyik. A nevelési területek elkülönülnek, de a gyakorlatban egységet alkotnak. Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyerekeket.

Megteremti annak lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül jusson élményekhez, amelyek felkeltik és ébren tartják a megismerés vágyát, a tanulás örömét.

Feladataink:

- Olyan elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, melyben a gyermekek bátran elmondják gondolataikat; beszélgetőkör megvalósítása.
- Változatos tevékenységek biztosítása a gyermekek meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve.
- Ismereteik rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- Egyéni érdeklődési kör figyelembevétel.
- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitás fejlesztése.
- A beszédfigyelem, beszédkészség fejlesztése, az egymástól való tanulás és a kooperáció megalapozása.

6. TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉSI PROGRAM -KIEGÉSZÍTVE A HELYI SAJÁTOSSÁGOKKAL-

Programunk kitűzött nevelési célját a gyermek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével, a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva lehetséges megvalósítani.

A szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében: A gyermek fejlődő személyiség, ezért a gyermekeknek sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak.

A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermekeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.

A környezeti hatások közül a család szerepe jelentős, hiszen a család az első szocializációs szintér, mely a kisgyermeket formálja. A családi hatások legtöbb esetben nem tudatosan tervezettek, sokkal inkább jellemző rájuk, hogy spontán módon valósítják meg a "társadalomba való bevezetés" feladatait. A családi nevelés mellett az óvodának is nagy szerepe van (lehet) az elsődleges szocializáció során. Az óvoda nagy előnye a családdal szemben, hogy a családnál tágabb, tagoltabb szocializációs erőteret hozhat létre.

Az óvodában a gyermek egyéni igényeit megértéssel fogadni és empátiakészséget mutatni ugyanúgy hozzátartozik az érzelmi neveléshez, mint a kiegyensúlyozott, harmonikus alaphangulat kialakítása. Az olyan óvodai atmoszféra, amelyik sokoldalú érzelmi kifejezéseket és pozitív élményeket tesz lehetővé, hozzájárul a gyermek boldog alaphangulatának kifejlődéséhez és ezzel együtt a másik megértéséhez.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermeki szükségletek kielégítésében:

- A gyermekekre való odafigyelés egyéni szükségleteinek folyamatos feltérképezése
- A gyerekek alapvető fizikai – lelki szükségleteinek megismerése és kielégítése
- Az egészséges óvodai környezet megteremtése
- A nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása
- A gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása
- Megértő elfogadó pedagógiai magatartás.

A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében: A gyermek személyisége és a tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődnek.

A gyermek tevékenykedő lény. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszthető a leghatékonyabban.

Kizárólag a gyermek által ténylegesen elvégzett, elkezdett és befejezett tevékenység lehet pedagógiailag hatásos.

A személyiség felfogható az egyénre jellemző tevékenység hierarchiájaként:

A gyermekek számára meg kell adni a lehetőséget az önállóan megválasztott belsőből fakadó tevékenységre. A gyermeki tevékenység szervezésekor szükséges figyelembe venni a 3 -7 korú gyermekek tevékenységének jellemzőit. Az óvodás gyermeket tevékenységi vágy jellemzi. Bármilyen mozgás, cselekvésváltozás felkelti a gyermek figyelmét, és utánzásra ösztönzi.

A gyermek tevékenysége gyakran változik; minél kisebb a gyermek, annál gyakrabban változtatja tevékenységi formáit. Ennek következtében egy adott tevékenység általában rövid ideig tart és nincs mindig összhangban a kitűzött céllal. Az óvodapedagógusnak tudnia kell, hogy az életkor és az egyéni adottság nagymértékben meghatározzák a gyermeki tevékenység minőségét és mennyiségét, tehát ezt figyelembe véve segítheti elő a tevékenységek minél szélesebb kibontakoztatását a csoportban. A 3-7 éves korú gyermek életmegnyilvánulásaiban nem különülnek el élesen a különböző tevékenységek. A gyermek számára a játék lehet munka is és fordítva. A közösségért végzett feladat lehet játék, esetleg a szabadidő kellemes eltöltése.

Az óvodapedagógus feladatai a tevékenységek megszervezésében:

- Biztosítsa minél változatosabb, többfajta tevékenység egyidőben történő gyakorlásához a megfelelő feltételeket (idő, hely, eszközök, ötletek).
- A tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira, a gyermekek aktuális élményvilágára.
- Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakulását az óvodai csoportban.

A képességek szerepe a nevelési cél elérésében:

A tevékenységközpontú nevelés olyan képességek kifejlesztését jelenti, amelyek a társadalomban létező, elképzelhető pozitív tevékenységek gyakorlásához szükségesek.

Az egyéni képesség részben öncél, az önmegvalósítás mértéke, részben a társadalmi létezés eszköze, a társadalmi haladás feltétele, forrása.

Ezt a kettős meghatározottságot a pedagógiának nem áll módjában megkerülni, a belső arányokon, a tendenciákon azonban lehet módosítani, az önmegvalósítás és a társadalom érdekeit szolgáló tevékenység teljes vagy részleges egybeesését elő lehet segíteni.

A tevékenységsszervezés és a képességfejlesztés kölcsönös kapcsolatban áll egymással.

A nevelés a társadalmilag szükséges egyéni képességek intenzív fejlesztése. Ebben a minőségben egyszerre több részfunkciót teljesít; a nevelés: a) orientáló tevékenység is
b) tevékenységsszervezés is c) képességfejlesztés is.

A képességek két nagy csoportba sorolhatók:

- kooperációs képességek
- kommunikációs képességek

A kommunikációra és a kooperációra való képességet a gyermek a kommunikáció és a kooperáció gyakorlása közben és által szerezhetheti meg.

Az óvodapedagógus feladatai a képességek fejlesztésében:

- Folyamatosan biztosítsa a gyermekek számára, a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit.

- Folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről. Ennek ismeretében törekedjen a képességek fejlesztésére.
- A kiemelkedő képességű és részképességek fejlődésében elmaradott gyermekekre, egyénre szabott fejlesztési terv alapján gyakoroljon hatást.
- Minden gyermek képességét önmagához – a saját lehetőségeihez – viszonyítva igyekezzen fejleszteni.

7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

Meggyőződésünk, hogy a tevékenységek által nevelődő gyermek felnőve aktív részese lesz saját természeti és társadalmi környezete kialakításának. Az óvodai foglalkozásokat az óvoda helyiségiben, az udvaron, illetve óvodán kívüli helyszínen szervezzük. Az óvodán kívüli foglalkozások alkalmával a gyermekek felügyelete folyamatosan biztosított, melyről a szülőt előzetesen tájékoztatjuk. A tevékenységközpontú óvodai nevelés tartalma a tevékenységeken keresztül jut érvényre és a nevelési folyamat négyes feladatrendszerén keresztül valósul meg. A négyes feladatrendszer elemeit a nevelés foglalja keretbe. A feladatrendszer elemei a gyakorlatban sem különülnek el egymástól és a nevelés tervezésekor sem szedjük szét az egyes elemeket, hanem egységben gondolkodva, a tervezett tevékenységekből kiindulva határozzuk meg a feladatokat. A nevelés és tanulás tervezésében is a komplex gondolkodásmód, az egymáshoz való kapcsolódás és nem a nevelési területek szétdarabolásának szándéka vezeti gondolatainkat.

A feladatrendszer elemei:

- 1. Játék és tanulási tevékenység**
- 2. Társas és közösségi tevékenység**
- 3. Munka jellegű tevékenység**
- 4. Szabadidős tevékenység**

7.1. Játék

A játék a 3-7 éves gyermek alapvető, semmi mással nem helyettesíthető, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenysége. A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melyet mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan kielégítünk. A tevékenységközpontú program alapelve, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült játékra. A játékban a gyermek kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket, megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újra élheti kellemes élményeit. Az élmény, legyen az a gyermek egyéni élménye- melyet a családból, a környezetéből hoz az óvodás-, vagy a társakkal átélt élmény, rendkívüli jelentőséggel bír az életre való felkészítés folyamatában.

Játék közben a gyermek társakra talál, kommunikál és közösen végezhető tevékenységekbe fog, versenyez, szabályokat alkot, ezek alapján cselekszik. A játék a személyiség fejlesztés és az óvodai nevelés legfontosabb és leghatékonyabb eszköze, olyan komplex tevékenységforrás, amelyet tudatosan felhasználunk a nevelés folyamatában a célok eléréséhez.

A játéktevékenység tágabb értelmezése lehetővé teszi, hogy nemcsak a tárgyi vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységeket ismerjük el, hanem a „szellemi alkotást” is tevékenységként fogjuk fel a játék során. A gyermek gondolatban megalkotja, kitalálja a játék szereplőit és bármilyen eszközzel helyettesíti azokat.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait a játékban tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó tevékenységgé. A gyermek a játék által közvetíti gondolatait, érzelmeit.

Megtanul együttműködni, beszélgetni, alkotni, megismerni a másik embert, képet alkotni a világról és úgy érzi, alakítja is azt. Fantáziája gyarapszik, a játékon keresztül jut ismeretekhez, munkafolyamatokat sajátít el, tanul. Jót és jól játszani – ez a gyermek dolga az óvodában.

A játék tevékenység célja

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékban jeleníti meg. Ezáltal a játék rendkívül fontos szerepet tölt be, hiszen olyan tevékenység, amely a gyermek személyiségének fejlődését segíti elő és élményeket ad.

A szabad játék során az óvodapedagógus biztosítja a gyermek számára az önállóságot és a szabadságot:

- a játéktevékenység kiválasztásában,
- a játékeszközök megválasztásában,
- a társak megválasztásában.

Az óvodapedagógus feladata

- o a játékhoz szükséges optimális feltételek folyamatos biztosítása (hely, idő, eszköz),
- o a szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások feldolgozásának biztosítása,
- o a 3 -7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével,
- o a nyugodt légkör megteremtése,
- o élményszerzési lehetőségek biztosítása a különböző játékformákhoz: a gyakorló játékok, a szimbolikus-szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, szabályjátékokhoz,
- o a játék útján megismertetjük őket a világgal, tárgyakkal, tárgyak tulajdonságaival, a valóság jelenségeivel, eseményeivel - ezzel a gyermek értelmi képességeinek fejlődését segítjük elő,
- o a gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása,
- o szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együtt játszás a gyermekekkel,
- o segítségadás a játék közben kialakult konfliktushelyzetek demokratikus feloldásában,

- beszédképesség fejlesztése a játékon keresztül,
- használjuk ki a népi játékokban rejlő személyiségfejlesztő lehetőségeket, biztosítva ezzel múltunk értékeinek megismerését, játékba való beépítését,
- az óvodapedagógus mutasson mintát a játék apró fogásaira, tanuljunk meg ismételni egy-egy jól bevált játékot, rugalmasságot, folyamatosságot, spontaneitást vigyünk a nevelési folyamatba.

A gyerekeknek a reggeli és a délutáni gyülekezés során, illetve az udvari játékokban biztosítjuk a lehetőséget a másik csoportban lévő gyerekekkel való együtt játszásra.

A különböző jellegű játékok más és más helyet igényelnek.

Szükség szerint a gyerekek közreműködésével alakítunk ki állandó és ideiglenes játszóhelyeket, barkácsoláshoz, dramatizáláshoz, festéshez, mintázáshoz, szimbolikus játékhöz, konstruáló és társasjátékokhoz, szabályjátékhöz. A sokat mozgó gyerekek számára éppúgy lehetővé tesszük az érdeklődésüknek, adottságuknak megfelelő játékot, mint azoknak, akik a nyugalmat igénylik.

A mozgásos játékok fő színtere óvodánkban az udvar. Az óvoda udvarán meglévő beépített játékok jól szolgálják a gyermekek egészséges testi fejlődését, edzettségét, alkalmazkodó képességét, mozgásuk összerendezettségének fejlődését.

Az adott eszközökön kívül lehetőséget biztosítunk a változatos tevékenységekhez (barkácsolás, festés stb.) a gyerekek igényeit, érdeklődését figyelembe véve. Ezekhez a tevékenységekhez naptól védett helyet biztosítunk, fedett terasz, pavilon formájában.

Különös gondot fordítunk a homokban folyó játékok kialakulására. A vízzel és a vízben történő játékhöz kiszödrök, locsolók, kerti csap, vízasztal áll a gyermekek rendelkezésére.

A játék során is különös figyelmet fordítunk azokra a gyerekekre, akik HHH vagy hátrányos helyzetűek. Számukra különösen fontos az óvoda által szervezett programok, a csoportos élményszerző séták, kirándulások szervezése, hiszen ezek által juthatnak olyan élményekhez, amiket beépíthetnek játékukba. A játékokon belül az egymással összefüggő, komplex módon érvényesülő tevékenységek olyan eljárások keresését kínálják, amelyek a gyerekek fejlődését újszerű módon segítik elő.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetben szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. A gyermekek a tevékenységek során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, s általa fejlődnek.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamosan végezhető tevékenységi formákban, szervezeti és idő keretben valósul meg. A játékos tanulás alatt egyéni adottságaikhoz mérten fejlődnek értelmi képességeik: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, képszerű szemléletes gondolkodás, kreativitás. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás és a felfedezés lehetőségének biztosítása.

A tevékenység célja

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése és rendezése. Ez a folyamat elsősorban játékba integrált tevékenységekben valósul meg. A gyermek kompetenciáinak, készségeinek, képességeinek fejlesztése előzetes tapasztalataira, ismereteire építve, érdeklődési kedvének fenntartása és tanulási vágyának megalapozása. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során figyelembe veszi a gyermek korábbi élményeit, tapasztalatait, ismereteit.

Az óvodapedagógus feladata:

- a gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának, érdeklődésének sokoldalú kielégítése a nap folyamán,
- változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása,
- a váratlan, spontán adódó lehetőségek tudatos felhasználása a gyermekek fejlesztése érdekében,
- a gyermeki kérdésekre épülő ismeretátadás lehetőségeinek kiaknázása,
- a szervezett tapasztalatszerzés esetén az életkori sajátosságok és egyéni képességek figyelembevétele,
- az egyéni fejlődési, érési ütem figyelembevétele a tevékenység felkínálása során,
- a gyermekek értelmi képességének fejlesztése,
- a kiemelkedő képességű gyermekek tehetségének felismerése, fejlesztése,
- részképesség-lemaradás, egyéb tanulási zavarok kiszűrése, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet, SNI és BTM-es gyerekek egyéni fejlesztése,
- személyre szabott, pozitív értékelés a tanulás irányítása során.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta-, és modellkövetéses magatartás-, és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,

- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás.

7.2. Társas és közösségi tevékenység

A közösségi nevelés alapelve, hogy a gyermek, mint egyén találja meg a helyét a közösségben. Válgék igényévé a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor, egyedül is tevékenykedhessen. A kooperációs és kommunikációs képességek pedagógiai szempontból sikeres formálásának legfontosabb feltétele, hogy a tevékenység-társadalmi és egyéni- értéktartalma és hasznossága nyilvánvaló, felismerhető, tudatosítható, átélhető legyen. Az együttműködési és érintkezési képességek jellegét, tartalmát, színvonalát, hatékonyságát stb. mindenekelőtt az alapul szolgáló tevékenységek társadalmisága határozza meg.

Pedagógiai programunk négyes feladatrendszerre megfelelő bázist nyújt a kooperációs és kommunikációs képességek fejlesztéséhez.

A társaskapcsolatok alakulásának legfőbb eszköze elsősorban a játék, ezt követik a közös tevékenységek, a közösen végzett feladatok, a különböző szervezeti keretekben megvalósuló tanulási formák.

A társas és közösségi tevékenységek a nevelőmunka egészét átszövik. Ebben a folyamatban legfontosabb időpont az, amikor a gyermek először ismerkedik az óvodával, az óvodai csoporttal. A zökkenőmentes átmenet elősegítése érdekében először a megszokott családi környezetben, családlátogatás alkalmával találkozunk a gyerekekkel.

A mindennapok tevékenységeit úgy szervezzük, hogy elősegítsük a gyermekek akaratának, önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának fejlődését. Megalapozzuk a szociálisan elfogadható önérvényesítés képességét. A szokás és normarendszer megalapozása tevékenységeken keresztül történik.

A gyermek számára biztonságot nyújt a megalapozott és következetes, ám rugalmasan kezelt szokásrendszer. Általa fejlődik normarendszere, mely a további fejlődési szakasznak, az iskoláskornak az alapja, s egyben a felnőtté válás feltétele is.

Tevékenység célja

Szociális képességek fejlesztésével a szocializáció kialakulásának, a közösségi nevelés megvalósulásának segítése:

- Normákhoz, szabályokhoz, szokásokhoz való pozitív viszonyulás kialakításával a közösségbe való beilleszkedés fejlesztése.
- Az önként vállalt és kötelező jellegű tevékenységek során a kezdeményező készség, szervező készség, együttműködő-, alkalmazkodó képesség, valamint a segítségkérés és nyújtás, tolerancia képességének fejlesztése.

- A késleltetés, lemondás, kivárás képességének erősítése.
- Felnőttekhez, a közösséghez és a tágabb környezethez való pozitív viszonyulás, kötődés alakítása.
- Érzelmek, helyzetek, konfliktusok kezelésének fejlesztése különböző stratégiák megismertetésével, beépülésével.
- A csoportkohézió fejlesztése élmények, távlatok, ünnepek átélésével.
- A spontán érdeklődés, kíváncsiság, egymástól való tanulás erősítése, fejlesztése, a tudásvágy és problémamegoldás kialakításának segítése a tapasztalatok, élmények és cselekedtetések által.
- Az öröm, a siker, a kudarc átélése a szeretet és harag megnyilvánulási lehetőségének biztosítása a csoportnorma keretei között.
- Igazságérzet alakítása: legyen képes küzdeni a saját igazáért és elfogadni a másikat.
- Kötelességérzet fejlesztése: a vállalt és kötelező feladatok teljesítésével.
- Felelősségérzet fejlesztése: az igazmondással és őszinteséggel.
- Személyes minta és példamutatás.
- Bizonyos tevékenységekhez kapcsolódó, csak az adott csoportra jellemző rítusok, szokások kialakítása.
- Értékelésnél preferáljuk a személyre szóló, egyéni sajátosságokra alapuló, konkrét helyzetre vonatkozó megerősítést és a közösség előtt történő erkölcsi elismerést.
- Személyes tér védelmével az elvonulás lehetőségének biztosítása, a súrlódások, agresszivitás, konfliktushelyzetek lehetőségének csökkentése, kuckósítás.

Óvodapedagógus feladata

- Biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosítása, amiben lehetőség kínálkozik a gyermekek közötti, valamint a gyermekek és felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktusfelvételre.
- A felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása természetes szituációkban.
- A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátás, együttdolgozás képességének kialakítása, gyakorlása.
- A konfliktusok kezelése.
- A társakért, a csoportért érzett felelősségérzet alakítása.
- A demokratikus szabályok betartásának gyakorlása.
- Arra nevelni a gyermekeket, hogy megértést és toleranciát tanúsítsanak társaik irányában.

7.3. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munkajellegű játékos tevékenység. Az értékteremtő munkatevékenységek az óvodai élet mindennapjában jelen vannak, ezek egyrészt a gyermekek saját személyével kapcsolatos teendők ellátása (önkiszolgálás), másrészt a közösségért végzett tevékenységek (naposság, egyéni megbízatások, alkalomszerű munkák, a környezet rendben tartása, növénygondozás). A munka az életre való felkészítést, a társadalmi gyakorlat megismerését éppúgy szolgálja, mint a személyiség fejlesztését.

A gyermekek a munkatevékenység során tapasztalatokat szereznek, ismerkednek a környezetükkel. A gyakorlás során formálódik attitűdjük, és egyre pontosabbá válnak a munkavégzéshez szükséges képességeik, készségeik. Közben olyan tulajdonságaik alakulnak ki, mint a kitartás, felelősségvállalás, céltudatosság, kötelességtudat, önállóság. A közösen végzett munka pozitívan hat a közösségi kapcsolatok alakulására is.

A gyermek munkajellegű tevékenysége önként vállalt és örömmel végzett tevékenységként jelenik meg a mindennapokban, mely a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A tevékenység célja

A munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, kompetenciák alakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatait, környezetük és tárgyaik rendben tartását, kötelességtudatát.

Az óvodapedagógus feladata

- a különböző típusú munkajellegű tevékenységek tudatos tervezése, szervezése bizalmon alapuló, szeretetteljes légkörben,
- a szükséges feltételek (hely, eszköz, idő) folyamatos biztosítása,
- a lehetőség megteremtése arra, hogy a gyermekek önkéntesen, önállóan kedvük és képességük szerint elvégezzék az önmagukkal kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, ill. a társaik érdekében végzett munkatevékenységet,
- a differenciálás elvének érvényesítése a feladatadáskor,
- a fokozatosság betartása a gyermekek egyéni fejlettségének figyelembevételével,
- a gyermekekkel való fokozatos együttműködés, szükség esetén segítségnyújtás,
- sikerélményhez juttatás, a munka örömeinek megéreztetése,
- reális, konkrét, ösztönző, fejlesztő hatású pozitív értékelés alkalmazása.

7.4. Szabadidős tevékenység

A szabadidő igazi tartalma: a szabadidő hasznos eltöltésének céljából a lehetőségek közötti szabad választás.

Az óvodások napi életének ilyen formában való szervezésével nemcsak változatos, minden gyermek érdeklődésére igényt tartó keretet teremtünk, hanem a csoportnál nagyobb közösség megismerésére, sőt kialakítására is lehetőséget biztosítunk.

A tevékenység célja

A szabadidős tevékenységben célunk az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet. A szabad, mindennapi tevékenykedés elsősorban a játékidőben bontakozik ki.

Óvodapedagógus feladata

- Törekedjen a zárt csoportszoba tereinek kiszélesítésére. Keresse a lehetőségeket arra, hogyan biztosíthatna nagyobb mozgás- és tevékenységi teret a gyermekeknek.
- A választásra felkínált tevékenységek listáját bővítse, időszakonként gondolja át a változtatások lehetőségét és szükségességét.
- Egyszerű, saját maga és a gyermekek alkotta eszközökkel segítse elő a gyermekek fantáziájának fejlődését.
- Pihenőidőben és a délután folyamán keressen és kínáljon lehetőséget az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciált gyakorlásra, a gyermekek egyéni kéréseinek teljesítésére.

8. KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK RENDSZERE

8.1. Verselés, mesélés

A mindennapos verselés, mesélés, népi hagyományokat felelevenítő mondókázás az óvodáskorú gyermekek alapvető szükséglete. A mondókák, rigmusok, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válásukat, továbbá a ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével érzéki és érzelmi tapasztalatokat kínálnak a gyermekeknek, miközben fejlődik a memóriájuk, képzelőerőjük és szókincsük.

A mesék, népmesék a gyermek érzelmi, értelmi és etikai fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

Tájékoztatja a külvilág és az emberi belső világ legfőbb viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról, ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra.

Az élőlészavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának, világképének alakítására, meshallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A gyermekek saját vers - és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik igen fontos módja. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. A mese tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok- okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A tevékenység célja

A gyermekek érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődésének segítése, biztonságos önkifejezésének fejlesztése, a nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel, valamint irodalmi érdeklődésük felkeltése - hangsúlyozva a magyarság történelmét feldolgozó mondavilágot, meséket.

Az óvodapedagógus feladata

- meseválasztáskor szükség van a tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére,
- a mindennapos mesélés, versesítés, népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, dúdoló a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei elmaradhatatlan elemként van jelen a mindennapokban,
- történetek hallgatása, népi, klasszikus és a kortárs irodalmi művek megismerése,
- a gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, a bábozás és dramatizálás eszközeivel, anyanyelvi játékokkal feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait,
- a nyugodt, meghitt légkör, a szoros érzelmi kapcsolat megteremtése az irodalmi alkotások teljes átéléséhez,
- a megfelelő hely, idő és eszköz biztosítása a meséléshez, bábozáshoz, dramatizáláshoz, képeskönyvek elérhetőségének biztosítása, a könyvek megbecsülésére nevelés,
- a gyermekek önálló elképzeléseinek segítése, az önkifejezés lehetőségének támogatása,
- az irodalmi művek élményszerű bemutatása a hang játékaival, mimikáival, a beszéd zenei elemeinek érvényesítésével,
- a szülők meggyőzése az otthoni rendszeres élőlészavas mesélés fontosságáról.

8.2. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodai zenei nevelés a gyermek szép iránti fogékonyságát, nyitottságát, a zenei képességek fejlesztését első sorban érzelmi alapon kívánja kibontakoztatni. Az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés és zenélés egyaránt örömet nyújtanak a gyermeknek. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét, fejlődik hallásuk, éneklési készségük, ritmusérzékük, harmonikus, szép mozgásuk. A népdalok éneklése, a gyermeki „néptáncok” és „népi” játékok a hagyományok megismerését és továbbélését is segítik. A gyermekek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában fontos helyet kapnak az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások (pl. Forrai Katalin, Gryllus Vilmos dalai) is.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles- ünnepekhez fűződik. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A tevékenység célja

A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, zenei ízlésük, hallásuk, ritmusérzékük, harmonikus, szép mozgásuk fejlesztése, esztétikai fogékonyságuk formálása, zenei anyanyelvük megalapozása.

Az óvodapedagógus feladata

- a felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő összeállítása,
- a 3-6-7 éves korban megtervezhető hagyományos zenei tartalmak biztosítása,
- a tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása,
- a mintaszerű énekes és hangszeres bemutatással a gyermekek zenei ízlésének és esztétikai fogékonyságának fejlesztése,
- a közös éneklés és játék örömeinek megteremtésével a gyermekek érzékvilágának gazdagítása,
- a felnőtt minta spontán utánzási lehetőségének megteremtése a mindennapokban,
- a zene- ritmus- mozgás kapcsolatában a gyermekek harmonikus, szép mozgásának alakítása,
- a népdalok, a gyermek néptáncok, és népi játékok alkalmazásával a néphagyományok megismertetése, ezáltal a szülőföld értékeinek átörökítése,
- a gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei képességfejlesztő játékokkal.

8.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A vizuális tevékenységek: a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, a népművészeti elemekkel, a műalkotásokkal, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A vizuális nevelés a gyermekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi-plasztikai kifejező képesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet. A látás, a megfigyelés, a befogadás által formálódnak a gyermekek képzetek, gazdagodik élmény és fantáziaviláguk. A vizuális nevelés áthatja az óvodai tevékenységrendszer egészét, melyben fontos a tevékenység öröme.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

A tevékenység célja

A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, téri szabad önkifejezése. A gyermekek tér-, forma-, szín-képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti fogékonyságuk, igényességük alakítása.

Az óvodapedagógus feladata

- az ábrázoló tevékenységre az egész nap folyamán teret és változatos eszközöket biztosít,
- a szabad alkotás lehetőségének megteremtése párhuzamosan végezhető tevékenységként,
- a gyermekek megismertetése az eszközök használatával, változatos technikákkal és eljárásokkal,
- az ábrázolótevékenységgel kapcsolatos higiéniai szokások megtanítása,
- a 3 -6-7 éves korban tervezhető alkotó tevékenységek tartalmának differenciált tervezése,
- új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés a természetes anyagok, termékek felhasználásának előtérbe helyezésével,
- a gyermekek tevékenységvágyának felkeltése, a kezdeményezés, kreatív önmegvalósítás érvényre juttatása,
- képi gondolkodásuk fejlesztése, esztétikai érzékenységük fokozása,
- a gyermeki alkotások pozitív értékelése,
- a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatása és a tehetségek bátorítása.

8.4. Mindennapos mozgás

A gyermekek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiség fejlődéséhez és az egészséges életvitel alakításához. Az óvodáskorú gyermek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mozgás nélkül.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodó képesség fejlődését, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

A tevékenység célja

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, melyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, melyek játékos környezetben, játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket, valamint a hozzájuk kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos tevékenységek szervezeti keretei:

a. Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység

Az irányított mozgásos tevékenységek kiegészítője. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeiben miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének- a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség- fejlődésére.

b. Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás a tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

c. Szervezett, mozgásos tevékenység

A heti rendszerességgel szervezett mozgásos tevékenység a gyermekek mozgásfejlesztésére összpontosít; a mozgáskoordináció, az egyensúlyérzék, testtudat fejlesztését és a helyes testtartás kialakítását célozza meg, elsősorban tornaszerrel végezhető gyakorlatok által, játékba ágyazottan. Az élményalapú és fejlődésközpontú megközelítés értelmében a mozgásfejlesztés az öröm és a természetes fejlődés figyelembevételével történik.

A teljesítménykényszer nélküli foglalkozáson a hangsúly a játékoságon, a mozgás élvezetén és a fejlődésen van, nem a teljesítményen. A mozgásfejlesztés által az egész személyiség fejlődik, mert a testi fejlődésen túl hatást gyakorlunk a gyermek értelmi, a szociális és a pszichés képességeikre egyaránt.

A szervezett mozgásos tevékenység a tornaszobában, csoportszobában és az udvaron egyaránt megszervezhető.

Az óvodapedagógus feladata

- egészséges életvitel magalapozása a rendszeres mozgás lehetőségének biztosításával,
- mozgásra inspiráló biztonságos környezet megteremtése,
- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgás lehetőségének biztosítása a csoportban és az udvaron,
- a különböző szervezeti keretek megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében (irányított mindennapos mozgásfejlesztés, szervezett mozgásos tevékenység)
- a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése,
- a mozgástapasztalatok bővítésének biztosítása, mozgáskészség, mozgáskultúra alakítása,
- a testi képességek, erő, állóképesség, ügyesség, gyorsaság fejlesztése,
- a mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése
- mozgásos feladatokon keresztül a testséma fejlesztése, téri tájékozódás, oldaliság kialakítása
- az önértékelés és önbizalom növelése a mozgásos tevékenység pozitív megerősítésével.

8.5. A külső világ tevékeny megismerése

A tevékenységközpontú program célja az, hogy a gyermeknek segítsen ahhoz, hogy a világot megismerje és megértse a maga egészében. A gyermeket körülvevő világ megismerésében a közvetlen megfigyelésre és a tapasztalatszerzésre építünk. Azt kell a gyermekekben erősíteni, hogy mennyire összefügg mindez egymással és milyen nagy az ember felelőssége a természeti és társadalmi környezet megóvása szempontjából. A környezettel való ismerkedés a kisgyermek alapvető szükséglete. A gyermekek kíváncsiságuk, érdeklődésük, aktivitásuk során tapasztalatokat szereznek a közvetlenebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezetükről. Megismerik a szülőföldről, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti – családi – tárgyi kultúra értékeit és megtanulja ezek szeretetét, védelmét. A természet megismerésére és a fenntarthatóságra nevelés, természet közeli helyzetek teremtése, természetjárás tapasztalás útján történő ismeretszerzés, természet és környezettudatos személyiség megalapozása élménypedagógiai módszerek megalapozásával. A természetben a szemléletformálás módja, eszközei az életkori sajátosságokhoz és a gyermekek érdeklődéséhez közvetlen tapasztalataikhoz igazodnak.

Az Örökös Zöld Óvoda cím szemléletének gyakorlati megvalósítása és példamutatás a fenntartható életmód terén. Az óvodai nevelés egyik hangsúlyos eleme a gyerekek aktív kapcsolatának kialakítása a természettel. Ennek jegyében olyan szabadtéri tevékenységeket szervezünk, amelyek nemcsak szórakoztatóak, hanem érzékenyítik is a gyerekeket a természet szépségeire és működésére.

Már az óvodában fel lehet, és fel is kell készíteni a gyermeket arra, hogy társadalomban élünk, ami közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk. A gyermeket demokratikus társadalmi rendben való élésre készítjük fel, melyben különböző vélemények, értékítéletek lehetnek egymás mellett. Az élményszerző séta célja, hogy a gyermekek közvetlen tapasztalatokon keresztül ismerkedjenek meg a természeti környezettel, és érzelmileg is kötődjenek hozzá. A természetben való jelenlét, az érzékszerveken keresztüli felfedezés és az élmények feldolgozása hozzájárul a környezet iránti tisztelet, felelősség és szeretet kialakulásához.

A tolerancia, mások véleményének, érzéseinek és gondolatainak tiszteletben tartása arra neveli a gyermeket, hogy képes legyen elfogadni másokat. Mindez pedig a társadalomban való harmonikus, kiegyensúlyozott élethez feltétlenül szükséges. Természetesen ide tartozik a mások (idősebbek, felnőttek, társak) tisztelete és szeretete is. Az együttműködési képességek alakítása a mindennapi életben szükséges, a társadalom által elfogadott érintkezési szokások megismerését és elsajátítását jelenti elsősorban.

Az esélyteremtés arról szól az óvodában, hogy azonos környezeti, feltételek, lehetőségek, biztosítása mellett, a gyermekek képességének megfelelő differenciált bánásmódban együtt nevelődjenek a különböző társadalmi környezetből érkezők.

Születéstől-felnőttkorig

A külső világ tevékeny megismeréséhez szorosan kapcsolódnak és a nevelés egészében jelen vannak azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újrajátsszák életüket. Újraélik az óvodában mindazt, amit a mindennapokban, a családban, az óvodában vagy tágabb környezetükben tapasztalnak, látnak, hallanak. A környezettel való szoros kapcsolat, az életfolyamatok újrajátsszása nemcsak arra ad lehetőséget a gyermeknek, hogy a benne lévő feszültségek feloldódjanak, hanem elősegíti számára a társadalomba való későbbi bekapcsolódást, szocializálódást.

A szokások elsajátítása, a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kialakítása valósulhat meg játékosan, a gyermek érdeklődésének és igényeinek figyelembevételével. Ez a tevékenység és az itt jelentkező feladatok játékidőben, szabadidőben, vagy a nap bármely időszakában megvalósíthatóak.

Matematika

A külső világ tevékeny megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába is jutnak a gyermekek. Matematikai nevelésünkben fontos feladat, hogy a gyermekek természetes környezetben ismerkedjenek a mindennapi életben található matematikai fogalmakkal, ismeretekkel.

A spontán tapasztalatszerzés, a megfigyelések, kezdeményezések során fokozzuk érdeklődésüket, megalapozzuk logikus gondolkodásukat.

Az elemi ok-okozati összefüggések felfedezése, megtapasztalása során juttatjuk el a gyermekeket problémahelyzetek megoldásához. Felismerik a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat, általa alakul ítélő képességük, fejlődik a tér-, sík- és mennyiség szemléletük, valamint gondolkodásuk.

A matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése a külső világ felfedezésével párhuzamosan zajlik, méghozzá aktív formában. A tapasztalatszerzés minden esetben örömforrás legyen a gyermek számára, hiszen a lényeg a felderítés, a felfedezés, a kutatás, a problémamegoldás.

A tárgyi környezet, az élővilág, az élethelyzetek mindig kínálnak matematikai tartalmú tudni valókat. Beszélhetünk a levelek, fák, virágok, a termések matematikájáról, a zöldségek a gyümölcsök a kertek, a piac matematikájáról az időjárás az öltözködés, a séták a kirándulások matematikájáról, a homok, a víz, a kavics, papír a fa, a textil a fonal matematikájáról a játékeszközök matematikájáról vagy a testünk, az éneklés, körjáték, szerepjáték szabályjáték matematikájáról. A gyermek saját maga által megszerzett tapasztalata a fontos.

A spontán játékos tapasztalatszerzés és a komplex tevékenységek tapasztalatai mellett az óvodáskor utolsó szakaszában a matematikai nevelés önállóságát is hangsúlyozzuk. A matematikai nevelés a gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, észlelésére, megismerési vágyára épülve valósul meg.

A tevékenység célja

A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során olyan tapasztalatok megszerzése, készségek és képességek kialakítása, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz és tájékozódáshoz szükségesek. Természetet szerető és védő emberi értékek alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása, olyan pedagógia attitűd közvetítése, amelyben a gyermek önálló véleményalkotása és döntési képessége fejlődik.

A tapasztalatszerzés mindig valódi környezetben történik, ezért a komplex tevékenységek legtöbb esetben a természetben vagy az óvoda környezetében, udvarán zajlanak.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul ki a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A közvetlen környezet megismerése közben célunk a minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedéssel összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása, a matematikai érdeklődés felkeltése, a logikus gondolkodás megalapozása.

Az óvodapedagógus feladata

- a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, élményeire, tapasztalataira épülő új ismeretek kiválasztása, a környezet tevékeny megismerésének biztosítása,
- elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására,
- a gyermeki önálló véleményalkotás és döntési képesség fejlődésének segítése,
- a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására,
- változatos tevékenység biztosítása a tapasztalatszerzés, élményszerző séta, élménygyűjtés, felfedezés során, természetközeli megtapasztalások és tevékenységek biztosítása családi kertekben, közvetlen környezetünkben; a „mi fánk” változásának folyamatos megfigyelése,
- a 3-6-7 éves korban tervezhető hagyományos és helyi tartalmak kiválasztása a környezetünk értékeinek felfedezése érdekében,
- a környezet szépségének, harmóniájának felfedezésére, védelmére, óvására nevelés,
- a környezetvédelem alapjainak megismertetése (föld, víz, levegő, növény és állatvilág, tájvédelem),
- környezetbarát szokások megalapozása (takarékoskodás a vízzel, papírral, hulladékkezelés, szelektálás),
- „Madárbarát” szemléletmód erősítése (madarak etetése-, itatása, megfigyelése, odúk elhelyezése, megfigyelések, közvetlen tapasztalatszerzés,
- „Bogárles”, nagyítók felhasználása a hétköznapokban, a bogarak megfigyelése közvetlen környezetünkben,
- a tárgyi feltételek biztosítása a természetben való folyamatos tevékenységhez,
- az élősarok folyamatos bővítése, aktualizálása, megfigyelése, benne való tevékenykedés, vízsztalok-homokasztalok mindennapi tevékenységbe építése,
- a gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése, önálló véleményalkotásának, döntési képességének segítése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában,
- megfelelő ismerethordozók biztosítása a tőlünk távollevő tájak, emberek, növények, állatok, tudományos jelenségek megismeréséhez,
- matematikai fogalmak, kifejezések, összefüggések megismertetése, megtapasztaltatása,
- az 5-7 éves korban tervezhető tartalmak biztosítása,
- mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyok felismertetése tevékenységbe ágyazva,
- a gyermeki tevékenység változatos formáinak biztosítása: egyéni, páros, mikrocsoport szervezéssel,
- olyan eszközök, és tevékenységi lehetőségek biztosítása, amelyen keresztül érvényesül a gyermekek cselekvő aktivitása, tapasztalatszerzése,
- a gyermekek matematikai érdeklődésének kielégítése, logikus gondolkodásuk megalapozása,

- elemi ok-okozati összefüggések felfedeztetése, megtapasztaltatása,
- a gyermekek egyéni feladatmegoldásainak ösztönzése, sajátos logika elfogadása, pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához.

8.6. Iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység

Óvodai nevelésünkben kiemelt szerepet játszik, hogy a gyermekek érzelmi, szociális és értelmi képességeik az iskolakezdéshez szükséges szintre fejlődjenek, így szilárd alapot teremtve a későbbi tanulmányi sikerekhez.

Az óvoda és az iskola közötti átmenet zökkenőmentes biztosítása érdekében és az iskolai életre való felkészülést szolgáló tevékenységek és szervezési kérdések megerősítése képpen az óvodai nevelési program keretében iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységet szervezünk. Célunk, hogy minden gyermek képességeinek megfelelő támogatást kapjon, miközben az óvodai nevelés folyamatában továbbra is a gyermekek egyéni fejlődési igényeit tartjuk szem előtt.

A megvalósítás irányvonalai:

- Az óvodai élet szervezésében a gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében naponta összesen 45 perces időkeretben- napirendünkben külön kiemelten megjelenítve- , a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben vesznek részt.
- Azoknak a gyermekeknek is részt kell venni az iskola- előkészítő tevékenységben, akik már elérték a tanköteles kort, de valamiért visszamaradtak az óvodában.

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodás korban. A gyermeket a tevékenységi vágy ösztönzi a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre. Játék közben, játékosan szinte észrevétlenül tanul. A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. A nevelési folyamat egésze, azaz valamennyi pillanata alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül spontán vagy irányított módon tanuljon a kisgyermek. Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre, egyidőben kevesebbet, de minőségben és használhatóságában mégis több ismeretet kapjanak a gyermekek. A több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és sokoldalú cselekedtetés mindennél fontosabb az óvodás korú gyermek fejlődésének szempontjából. A gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli és éli meg, ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni. A komplex foglalkozások rendszerén keresztül jut el a gyermekhez az, ami számára a világból megismerhető, befogadható ismeretet, tapasztalatot jelent. Azt szeretnénk elérni, hogy a gyermek örömmel és önként vegyen részt a tanulási tevékenységben, ne csupán külső motiváció készítse erre. A cél az, hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermeket.

A sikerélmények erősítik a gyermek önbizalmát és bátorságot adnak neki az újabb, nehezebb problémák megoldásához. Az óvodapedagógus szerepe kiemelkedő abban, hogy milyen feladat elé állítja az egyes gyermekeket, mennyire képes megismerni és fejleszteni a gyermeket egyéni adottságainak figyelembevételével.

A program keretjellege biztosítja az óvodapedagógusok számára a gyermek igényeihez, egyéniségéhez, teherbíró képességéhez igazodó tanulási kereteket és formákat.

9. ÓVODÁNK ÜNNEPEI, HAGYOMÁNYAI

Célunk: Az óvodai nevelési módszerek segítségével, a gyermekek spontán szerzett tapasztalataival és célirányos bővítéssel érzelmek átéléséhez segíteni a gyermekeinket. Kulturális értékeink, helyi hagyományaink megismertetése a jeles napokhoz kötődő szokások, néphagyományok felelevenítésével, a család – óvoda kapcsolatának erősítése az óvodában hagyománnyá vált ünnepek, rendezvények által.

Lehetőséget teremtenek arra, hogy a család és az óvoda között elmélyült kapcsolat alakuljon ki, egymás szokásait, értékrendjét jobban megismerhessük, közelítsük nevelési elveinket.

Figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, a családok hagyományait, szokásait és a környezet igényeit.

Feladataink:

- Az ismeretek közvetítésével, a közösen átélt élményekkel alapozzuk meg a nemzeti, népi hagyományok ápolását
- Vállaljuk kezdeményező szerepet a feladat megvalósításában
- Olyan tapasztalatokat biztosítunk, amely révén pozitív élmények maradnak meg a gyermekben és ezek hatására a rendszeresen ismétlődő tevékenységből várva-várt esemény, az óvodai élet egészét átható hagyomány lesz.
- Az ünnepek által perspektívát adjunk, s a közös élmény biztosításával fokozzuk a gyermekek közösséghez tartozásának érzését.

Fontosnak tartjuk, hogy

- ünnepeink pozitív érzelmek alapozásának eszközévé váljanak,
- az ünnepek emelkedjenek ki a mindennapi életből,
- várakozás előzze meg az ünnepeket,
- a gyermekek is részt vehessenek az előkészületekben,
- élményt, ismeretet nyújtson,
- az ünnepeknek, hagyományoknak kialakult szokásrendszere legyen.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei:

- A **születésnapokat és névnapokat** a csoportok hagyományainak megfelelően ünnepeljük.
- A **Mikulás** napját megelőzi a várakozás és készülődés időszaka, melynek kiteljesülése az „igazi” Mikulás érkezése, majd ajándékozása minden gyermeknek.
- **Anyák napján** az édesanyákat csoportonként, egyénileg köszöntjük a „Szeretkuckóban”. Megörvendtetjük őket saját készítésű ajándékokkal és verssel, énekkel kedveskedünk.
- A **gyermekhét** élményszerző programok sorozata csoportonként, családoknál és egyéb változatos helyszíneken; a zárónapon változatos ügyességi feladatok, közös játékok óvodai szinten (krajcárgyűjtés, vásár, óvodapedagógusok mesedramatizálása)
- Az év befejezéseként **elbúcsúztatjuk a nagycsoportosokat**. A gyermekközpontú ovis búcsúzás célja, hogy a búcsúzó gyermekek elképzeléseit, igényeit, szükségleteit vegyük figyelembe, életkorspecifikusan szervezünk programokat számukra az adott időszakban.
- **Családi nap** az óvoda és a család kapcsolatának mélyítése, a közösségi érzés erősítése, együttműködés, együtt játszás, együtt dolgozás képességének alakítása közös játékkal.

Néphagyományhoz kapcsolódó ünnepek:

- A **karácsonyi ünnepkör**t az adventi időszaktól kezdve a várakozás, ajándékkészítés, meglepetésszerzés, teremrendezés, díszítés előzi meg. Arra törekszünk az ünnepi készülődésben, hogy a gyerekek megérezzék, megtanulják, hogy nagyobb öröm adni, mint kapni. „Karácsonyi Csodavárás” alkalmával a szülők bevonásával közös ünneplés az óvoda udvarán.
- **Farsangkor** hagyományainknak megfelelően jelmezbe öltöznek a gyerekek és az óvoda dolgozói. Az óvónők színjátéka, bábjátéka, tréfás vetélkedők, mozgásos- táncos játékok teszik érdekessé ezt a napot.
- **Télbúcsúztató – Kiszérés** alkalmával a hagyományoknak megfelelően kiszebábot készítünk csoportonként, melyet hangos rigmusok kíséretében égetünk el óvodánk udvarán, így úzve el a telet.
- **Gergely járáskor** az iskolás gyermekek meglátogatják óvodásainkat és énekes, mondókás, dramatikus játékkal hívogatják iskolába nagycsoportosainkat. Nagycsoportosainkkal is meglátogatjuk az első osztályosokat, ezzel is segítve őket az iskolába lépés nehézségein. Betekintünk az iskolai élet munkájába.
- **Húsvét** időszakában megismertetjük a gyerekeket népi játékokkal, az ünnephez kapcsolódó néphagyományokkal: tojásfestés, locsolkodás.
- **Pünkösdkor** hagyomány a kislányok pünkösdi királyné- és királyválasztása ügyességi játékokon keresztül, mely szokások a természet megújulását és a tavaszt köszöntötték régen és ma is.

Nemzeti ünnepeink és időszakos ünnepeink, melyek alkalomhoz kapcsolódnak:

- **Október 23.** az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja. Erősítjük a hazaszeretet érzését. Elsétálunk a hősök szobrához, elhelyezzük saját készítésű zászlóinkat.
- **Március 15.** Séta a Kossuth szoborhoz, megemlékezés az 1848-49-es Forradalom és Szabadságharc eseményeiről.
- **Egészségét** a családok bevonásával, hangsúlyozva az egészséges életmód jelentőségét.
- Kulturális programokon (színház, múzeum, kiállítás, könyvtár, hangverseny) való részvétel, közös kirándulások, környező tanösvények felfedezése.
- Alkalomszerűen szülői találkozók, beszélgetések, ötletbörze, kézműves tevékenységek melyeken lehetőséget biztosítunk egymás megismerésére, tapasztalatok átadására.

Zöld napok:

Örökös Zöld óvodaként a természeti, társadalmi valóság megismerése szempontjából a Zöld napok megünneplése: **Autómentes világnap** (szeptember 22), **Állatok világnapja** (október 4), **Víz világnapja** (március 22), **Föld napja** (április 22), **Madarak és fák napja** (május 10); zöld programok szervezése. Természetjárások, terepi gyakorlatok megvalósítása, **Zöld Tábor** szervezése, mely nagycsoportosaink élményszerzés a természetben- természetéről- természetesen.

10. A NEVELÉS TERVEZÉSE, SZERVEZÉS ÉS IDŐKERETEI

A tevékenységközpontú óvodai nevelés céljának és feladatainak ismeretében a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg. Az óvodapedagógus számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása még akkor is, ha jelentős mértékben építünk a spontán, gyermeki ötletekre, tapasztalatokra. A tervezésben tudatosan vegyük számításba, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző, és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinteken lehet egyik vagy másik képességét illetően.

A nevelés és tanulás tervezése egy tömbben, egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. A tervezés során mindig a 4-es feladatrendszerből kiindulva tervezzük meg a gyermeki tevékenységeket és ezen keresztül a szükséges fejlesztéseket.

A gyermekek önállóan, spontán szerzett tapasztalatai nagyon jó kiindulópontot jelentenek az óvodapedagógus számára a tudatos, irányított tapasztalás megszervezéséhez.

A világban eligazodni készülő gyermek felkészítése az életre feltételezi olyan szituációk megélését, ahol szabadon alkothat, dönthet, gondolkodhat, cselekedhet.

A lényeg mindig az legyen, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémával foglalkozzon.

A szellemi fejlesztés legfőbb célja abban nyilvánul meg, hogy a gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására és kifejtésére bátorítjuk, és képessé tesszük azok megoldására. Kreatív problémamegoldásra ösztönözzük a gyermeket. Ennek kialakításához mindenképp az szükséges, hogy az óvodában legyen elegendő idő a tevékenységre és a tapasztalatszerzésre.

A nevelőmunka elemzése és értékelése az óvodapedagógus folyamatos feladata, az értékelés tapasztalatai adnak támpontokat a nevelőmunka tervezésének irányvonalairól.

A tanulás tervezésénél a komplexitás a meghatározó. Az óvodai tevékenységek megszervezésénél maximálisan biztosítjuk a gyermeki jogokat, figyelembe vesszük a gyermek aktuális állapotát, szükségleteit, érdeklődését.

Mindezek kielégítésére indirekt, a gyermeki aktivitást biztosító módszereket alkalmazunk, fő tevékenységüket, a játékot tekintve kiindulópontnak. A játékban megvalósíthatók a különböző fejlesztési feladatok, melyekhez az óvodapedagógus olyan légkört és feltételeket biztosít, ahol a gyermekek felszabadultan tevékenykedhetnek és választhatnak a lehetőségek közül.

A mindennapi tevékenységek szervezésénél és megvalósításánál a párhuzamos tevékenykedtetést preferáljuk a gyermekek egyszerre több, különböző tevékenységek közül választhatnak az óvodapedagógus támogató és motiváló magatartásával segítve a gyermeket. Ez a módszer lehetőséget ad a szabad választásra, a különböző képességek kibontakoztatására, illetve rugalmasságot biztosít a mindennapokban.

A szabad játék érvényesülését előtérbe helyezzük. A játék kiemelt jelentősége a napirendünkben, az időbeosztásban és a játékos tevékenység szervezésében egyaránt megmutatkozik. A szabad játék és tevékenységválasztás tiszteletben tartása mellett az óvodapedagógus tudatosan és tervszerűen biztosítja a fejlődéshez szükséges, differenciált tevékenykedés feltételrendszerét.

A fejlesztés kerete:

- A teljes nevelési folyamat, amely vegyes, részben osztott vagy osztott csoportokon belül is a gyermeki tevékenységre, önállóságra, döntési helyzetekre és sokoldalú tapasztalatszerzésre épül.
- A nevelési folyamatba szervesen illeszkedő tanulási folyamat, melynek részei:
 - önálló és irányított tapasztalatszerzés
 - komplex tevékenységek rendszere

A nevelés időkeretei:

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. A hetirend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését.

A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakozását, illetve a mozgásos tevékenységek és a pihenés váltakozó biztosítását.

A játék kitüntetett szerepének érvényesítését szem előtt tartva szervezzük a mindennapi tevékenységeket. A csoportok napirendjének kialakításában meghatározó szempont a folyamatosság és a rugalmasság biztosítása. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermek számára. A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható az életkori sajátosságok, a körülmények, az évszakok, a váratlan események hatására.

A napirend biztonságot, támpontot ad és állandóságot jelent a gyermek számára.

10.1. Napirend

Óvodai nyitvatartási időkerete napi 11 óra.

Időkeret	Tevékenységek
6 ⁰⁰ - 7 ³⁰	Ügyeletes csoportban gyermekek fogadása, Szabad játék, szabadon választott tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban
7 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	Játék, szabadidős tevékenységek, Gondozási feladatok, Folyamatos tízórai, időkerete: 8 ⁴⁵ - 9 ¹⁵ Komplex foglalkozások- tevékenységekben megvalósuló tanulás, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység, Iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység (napi 45 perc), Mindennapos mozgás, Mindennapos mese, Munka jellegű tevékenységek
12 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰	Ebéd, időkerete: 12 ⁰⁰ - 13 ⁰⁰ Gondozási feladatok, előkészületek a pihenéshez, Pihenés, Folyamatos ébredés
15 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰	Gondozási feladatok, szabad játék, Folyamatos uzsonna, időkerete: 15 ⁰⁰ - 15 ³⁰ Szabadidős tevékenységek, a csoportszobában vagy a szabadban, az évszaktól függően, a szülők érkezéséig.

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, a váratlan események stb. hatására.

A nyitvatartási idő alatt az óvodapedagógusok munkaideje lépcsőzetes.

Óvodánk reggel 6⁰⁰órától- délután 17⁰⁰-óraig tart nyitva.

10.2. Hetirend

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportokban. A hetirend összeállításánál arra ügyelünk, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvalósítására.

Napok	10-20perc	30-35 perc
Hétfő	Szabad játék, irányított játék Verselés, mesélés Mindennapos mozgás	Kötetlen beszélgetés Élményszerző séta
Kedd	Szabad játék, irányított játék Verselés, mesélés Mindennapos mozgás	Külső világ tevékeny megismerése
Szerda	Szabad játék, irányított játék Verselés, mesélés Mindennapos mozgás	Ének, zene, népi játék, tánc
Csütörtök	Szabad játék, irányított játék Verselés, mesélés Mindennapos mozgás	Szervezett mozgásos tevékenység
Péntek	Szabad játék, irányított játék Verselés, mesélés Mindennapos mozgás	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Hitoktatás

Az itt leírt hetirend általánosságban foglalja össze a megvalósítandó feladatokat. Számptalan variációval az adott csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével nemcsak a komplex foglalkozások helyeit, de az idő kereteit is megváltoztathatja az óvodapedagógus.

10.3. Óvodánk írásos dokumentumai

- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Emődi Gyermekáalom Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja
- Az óvoda éves működési terve (kölségvetés – pedagógiai, ellenőrzési, továbbképzési)
- Munkaközösség munkaterve
- A gyermekcsoportok nevelési (tevékenységi) programja
- Házirend
- Szervezési és Működési Szabályzat
- Dolgozói teljesítmény értékelési szempontsor
- OviKRÉTA rendszer: az adminisztratív feladatok és az óvodai tevékenységek online kezelése (csoportnapló, jelenléti ív, gyermekek fejlődésének nyomon követése, egyéb csatolmányok)
- Az óvodánk Egészségfejlesztési Programja

11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

A gyermekek megismerését és fejlesztését, fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Bár nagy mértékben építünk a gyerekek spontán ötleteire, tapasztalataira, mégis nagyon fontosnak tartjuk a **tudatos tervezést** a nevelő munkánkban.

Ennek során:

- a nevelési feladatok egymásra épülnek, csupán egymás közti arányai változnak,
- a nevelés folyamatában kialakuló szintek nem statikusak, állandóan változnak, a gyermek fejlődését jelzik, egyben további fejlődésének kiindulópontjai is,
- a testi és pszichikai fejlődés szervesen összefügg, és kölcsönhatásban van egymással,
- az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző, valamint ugyanannak a gyermeknek fejlődési dinamikája a különböző területeken más és más lehet,
- az óvodai élet folyamatában számolnunk kell előre nem látott nevelési helyzetekkel,
- tervezésnél nem az ismeretanyag növelésére, hanem a több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt.

Célunk: A fejlesztő folyamat szakszerű ellenőrzése és értékelése az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig. A mérés, értékelés segítségével kapunk visszajelzéseket a gyermekek előrehaladásáról, nevelő munkánk eredményességéről, az esetleges hiányosságokról.

Az értékelés nem csupán tényfeltáró tevékenységet jelent, hanem olyan eszköz, amely folyamatokat, változásokat indukálhat mind az egyénben, mind a szervezetben. A tények minél objektívebbek, annál alkalmasabbak munkánk folyamatos javítására. A mérés azt szolgálja, hogy a pillanatnyi állapotnak megfelelően kijelölhessük a fejlesztés fő irányvonalait. A hangsúly a nevelő munka fontosságán van.

Mérési naptár

	Anamnézis	Bemenet	Fejlettségi szint	Kimenet
Óvodába lépéskor	X			
3 évesek év elején		X		
3 – 4 – 5 évesek félévente			X	
6 – 7 évesek félévente			X	
6 – 7 évesek év végén				X

A gyermek folyamatos nyomon követésének részei:

OviKRÉTA tartalmazza:

- Anamnézis
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése 3 -7 éves korig
- Iskolaérettségi mutatók
- A szükséges fejlődési területek és feladatok meghatározása
- Szükség esetén szakvélemények

További dokumentumok:

Gyermekrajzok, egyéb gyermekmunkák, Nyilvántartólap a szülők tájékoztatásáról

A gyermek fejlődésének nyomon követő dokumentációját, a gyermeki értékeléseket az alábbi mérésmethodikai módszerek alapján végezzük, szem előtt tartva a nevelőtestület kompetenciáját:

közvetlen és közvetett megfigyelés, (mint preferált módszer), vizsgálatok

(beszélgetés, gyermekmunkák elemzése, szociometria), egyéb szakemberek általi vizsgálati eredmények figyelembevétele (logopédiai, pedagógiai, gyógypedagógiai szűrések).

Az óvodapedagógus az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi, eredményeit szükség szerint, de legalább félévente a szülőkkel ismerteti.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban. Az óvodapedagógusok napi 45 perces iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységet terveznek, szerveznek ezen dokumentumban rögzített fejlettségi szint alapján.

12. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére, hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre. Óvodapedagógusaink törekszenek a szülők részére a folyamatos tájékoztatásra a gyermek fejlődésével kapcsolatban a legmegfelelőbb iskolakezdés érdekében.

2. Az iskolakezdéshez szükséges a testi, lelki, szociális érettség megléte, hiszen mindegyik egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.

- a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Ez azonban a gyerekek látóképességének függvényében jelentős különbséget mutathat. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának. A nem megfelelő látóképesség miatt csökken a képi gondolkodás jelentősége.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is érette válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

3. A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

4. A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási problémával küzdő gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint. Az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít.

5. Óvodapedagógusaink munkáját az SNI és BTMN-es gyermekeket vizsgáló szakemberek véleménye, tanácsa és az óvodában dolgozó fejlesztőpedagógus, logopédus segíti.

A szülők, óvodapedagógusaink és a szakemberek együttműködése is fontos segítője a gyermekek fejlődésének. Az óvodapedagógus egyéni terápiával, empátiás készséggel nyújt segítséget a gyermekeknek, a családnak.

Anyanyelvi nevelés területén óvodáskor végén a gyermekek megváltozott élethelyzetben, közegben képesek legyenek a személyüket érintő kérdésekre bővített mondatban válaszolni, úgy, hogy közben szemkontaktust alakítanak ki a kérdezővel.

13. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

13.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek

13.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek

Az óvoda Alapító Okiratában foglalt, a fenntartó által meghatározott sérülés típusának megfelelő sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését vállaljuk fel, szakemberek segítségével. A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy szakértői vélemény alapján, állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

Célunk: olyan nyugodt, harmonikus, biztonságot adó környezet megteremtése, ahol természetessé válik a gyermekek között a személyiségük különbözősége, a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése. A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását az alkalmazott speciális módszer-, és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

Lehetőségek függvényében biztosítjuk a speciális eszközöket, pedagógiai rehabilitációs, rehabilitációs ellátást és foglalkozást, melyre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz a gyermek optimális fejlődése érdekében.

Alapelveink:

- a sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön.
- valljuk, hogy nem a közösségből kiszakítva, hanem a többi gyermek között, párhuzamos tevékenységként kezdeményezett fejlesztő játék a legeredményesebb formája a fejlesztésnek.

- a gyermekek mindenek felett álló érdekében a mi felelősségünk, hogy minden rendelkezésünkre álló segítséget megadjunk a gyermekeknek személyiségük kibontakoztatásához, képességeik fejlődéséhez.

Az integráció feltételei

Szubjektív feltételek:

- az integrációra való alkalmasság megállapítása (szakember végzi),
- elfogadó gyermekközösség,
- az óvodapedagógus érzelmi azonosulása az integrációval,
- a szülők felkészítése,
- a nevelő- oktató munkát segítők bevonása, felkészítése,
- tájékozódás az adott sérülés típusáról,
- a gyermekközösség és az érintett gyermek együttélésének megszervezése, irányítása.

Objektív feltételek:

- szükség esetén akadálymentesíteni kell az intézmény környékét és magát az intézményt (pl. korlát, rámpa),
- bizonyos eszközök beszerzése (mozgásos, értelem fejlesztő játékok, tárgyak).

A fejlesztés főbb területei

- az alapmozgások kialakítása, a nagymozgások koordinálásának javítása, az egyensúlyérzék fejlesztése,
- a tanulás alapképességeinek fejlesztése: figyelem, emlékezet, megértés, problémamegoldás, tanulási motiváció és technikák,
- manuális készség, finommotorika fejlesztése,
- kontaktus felvételére való készség, kooperációs készség, a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztése,
- a beszédszervek ügyesítése, beszédindítás, a beszédmegértés fejlesztése, az aktív és passzív szókincs fejlesztése,
- játéktevékenység alakítása, adekvát játékhasználat elsajátítása,
- szociális kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

Az egyéni fejlesztő programban kijelölt területeket, irányokat a gyermek állapota határozza meg, fejlesztését ez alapján végezzük.

Az óvodapedagógus feladata

- Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekcsoportban, különösen a türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készség alakítása.
- Ismeretei bővítése, szakmai kompetenciája függvényében fejlesztő terv készítése, megvalósítása, értékelése.
- A sajátos nevelési igényű gyermek terhelhetőségénél az óvodapedagógus vegye figyelembe a sérülés jellegét, adott fizikai állapotát.
- Ismerje fel és gondozza kiemelten a gyermekben rejlő kiemelkedő teljesítményt.
- A tevékenységek során annyi segítséget adjon a gyermeknek, hogy képes legyen az önálló cselekvésre.
- Tudatosítsa a csoportban dolgozó dajkával, hogy kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modell értékű.
- A hatékonyság, szakszerűség és eredményesség érdekében működjön együtt a szaksegítővel.
- Szükség szerint kérjen szakvéleményt, fejlesztési javaslatot a megfelelő szakszolgálatoktól.

Habilitációs, rehabilitációs tevékenység

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a.) a gyermek életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges, vagy teljeskörű módosulását,
- b.) a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és alacsonyabb szint fejleszthetőségét.

Sérülés specifikus fejlesztés az óvodában

Tanulásban akadályozott gyermek: fejlesztésükben meghatározó a nem fogyatékos óvodáskorúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket az ép közösség közvetít. Az integrált óvodai nevelés keretében gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Értelmileg akadályozott gyermek: a kis lépések elvét alkalmazva, a gyermekekre jellemző cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe véve olyan képességfejlesztést kell megvalósítani, mely kellő időt, alkalmat biztosít az alapmozgások kialakítására, fejlesztésére. A minimális kontaktus, kooperációs készség, a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztésére, a beszédindításra, a beszédmegértés fejlesztésére, az aktív szókincs bővítésére, a grammatikai rendszer kiépítésére törekszünk.

Hangsúlyos figyelmet fordítunk az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítására, az adekvát játékhasználat elsajátítására, a kognitív funkciók fejlesztésére. Kiemelt szerepe van a kialakításnál a rendszerességnek, az utánzásnak, a gesztussal kísért egyszerű verbális utasításnak, a zenének, a ritmusnak, a sok ismétlésnek.

Beszédfogyatékos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek:

Az a gyermek, aki szenzoros, motoros, vagy szenzomotoros problémája (megkésett beszédfejlődés, centrális dyslexia, súlyos orrhangzósság stb.) illetve a beszédhibához csatlakozó tanulási és/vagy magatartási zavara miatt eltérően fejlődik. Megnyilvánul az anyanyelvi fejlettség alacsony szintje, a beszédszervek gyengesége, a tiszta ejtés hiánya, a szegényes szókincs, a disgrammatizmus, az utánzőképesség gyengesége. Az óvodai nevelés során az anyanyelvi nevelés, a mozgás, a kommunikáció, illetve a vizuomotoros koordinációs készség fejlesztése, a speciális terápiák alkalmazása (pl. grafomotoros fejlesztés) segít az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérésében.

13.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

BTMN küzdő gyermekek:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd. A szakértői bizottság feladata annak megállapítása, hogy a gyermek BTM nehézséggel küzd, ennek alapján szakvélemény készítése, valamint a gyermek fejlesztő foglalkoztatása a pedagógus és a szülő bevonásával. A szakvéleményezésen kívül segítséget nyújt a gyermek óvodai neveléséhez, ha a gyermek egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, tehetsége, fejlődésének üteme indokolja.

Viselkedészavaros gyerekek:

A viselkedészavar olyan speciális gyűjtő fogalom, amely mindazon viselkedésbeli módozatokat magában foglalja, amelyek a normatív mércétől való jelentősebb eltérést mutatnak. Gyakori a tevékenységek közötti csapongás figyelmetlenség, impulzivitás, meggondolatlanosság, szabályokhoz való nehéz alkalmazkodás. A fennálló agresszív, asszociális, vagy kihívó magatartás kombinálódhat depresszióval, szorongással vagy más emocionális zavarokkal. Társuló tünetként előfordul a beszédkészség és pszichomotoros fejlődés késése, zavara.

Együttnevelés szervezése

Minden gyermek más, ezért a szemlélet és gyakorlat alapja a differenciálás, amely részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki. Az együttnevelés során az a célunk, hogy a másság elfogadását megalapozzuk.

- A sajátos nevelési igényű gyermeknek ugyanazon dolgokra van szüksége, amire a többieknek: szeretetre, tanulásra, összetartozás érzésére, tapasztalásra, fejlődésre.

- Leginkább maga tudja megmutatni, hogy mire van szüksége és mire képes.
- Joga van hibázni, tévedni, akárcsak kortársainak.

13.1.3. Kiemelten tehetséges gyermek

A tehetségfejlesztés megalapozása, érzelmi alapok lerakása, lehetőségek megkínálása a feladatunk. Az óvodai nevelést a tehetséggondozás alapozó korszakának tekintjük. Programunk kiemelt nevelési céljának tekinti a természetszeretetet, a környezetvédelemet, az egészséges életmód megalapozását és a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását. Emellett nagyon fontos alapelvünknek tekintjük a tehetséggondozást. A tehetséges óvodás elsősorban gyermek, éppen ezért feladatunk, hogy élményekkel teli környezetet teremtsünk óvodásainknak.

A nevelési programunkban megfogalmazott értékek azt a célt szolgálják, hogy a ránk bízott gyermekek adottságaikkal, képességeikkel, fejlődésükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Tehetséggondozó tevékenységünk során a gazdagítás/dúsítás módszerét alkalmazzuk. Nagy figyelmet fordítunk a kisgyermek egyéni képességeit figyelembevevő differenciált fejlesztésre, valamint pszichikus képességeik (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet és gondolkodás) fejlesztésére, mert ezen általános intellektuális képességek alapozzák meg a speciális képességeket.

Tehetséges gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Tehetséges gyermekek kiszűrésének módjai közül az alábbiakat alkalmazzuk, igazodva az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságaihoz:

- Esetmegfigyelés
- Személyiség megfigyelés tulajdonságlista alapján (óvodás korcsoportra jellemző)

Célunk:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit
- Segíteni a gyermeket a továbbfejlődését
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése)
- A tehetséges gyermek tehetséggel összefügg gyenge oldalának erősítése (pszichomotoros és érzelmi – akarati éretlenség)
- Megfelelő, szeretetteljes légkör biztosítása

Feladatunk:

- Sokféle tevékenység kínálata, ezzel segítve a gyermekeknek érdeklődési irányaik felismerését.
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés.
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése.
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása.
- A tehetségfejlesztő programok megszervezése, az óvodai élet gazdagítása egyéb tevékenységekkel.
- Tehetségígéreték azonosítása.
- Pedagógusok továbbképzésének biztosítása e területen.
- Partneri kapcsolat tehetségfejlesztési szakértővel a tehetséges gyermek fejlesztésének érdekében (nevelési tanácsadó, pedagógiai szakszolgálat).
- A szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében.

13.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a gyermekek védelme az intézmény minden dolgozójának kötelessége. Fontosnak tartjuk, hogy segítő közreműködésünkkel minden családban nyugodt légkörben nevelkedjenek a gyermekek.

Az óvodapedagógusok alapvető feladata, hogy maximálisan biztosítsák a gyermekek alapvető szükségletét, az érzelmi biztonságot.

Nevelőmunkánkban mindig figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítjük a gyermeket tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

Célunk:

- a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése,
- esélyteremtés feltételeinek biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára,
- hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet gyermekek segítése, fejlesztése,
- az intervenciók gyakorlat kialakítása a családok segítségével,
- a BTMN-es és sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkedésének segítése, fejlesztése – szakemberek segítségével, integrált formában –, melynek eredményeként jussanak fejlődésük optimális fokára,
- a kommunikációs zavarokkal küzdő és beszédhibás gyermekek beszédállapotának javítása,
- a gyermekek fejlesztése – szakemberek segítségével, integrált formában –, melynek eredményeként jussanak fejlődésük optimális fokára,

- kölcsönös bizalomra épült együttműködés kialakítása a szülőkkel,
- legyen természetes a különbözőség elfogadása a gyermekeink, az óvoda dolgozói és a szülők körében,
- a segítő hálózattal való hatékony együttműködés.

Az óvadás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen,
- ebből a veszélyeztetettek száma,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma,
- három- vagy többgyermekes családban élők száma.

Esélyteremtés feltételeinek biztosítása, szociális hátrányok enyhítése

Napjainkban azt tapasztaljuk, hogy folyamatosan nő a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek száma. Esélyt kell adnunk arra, hogy a gyermekek képességeiknek megfelelően fejlődjenek. A szociális hátránnyal induló gyermekek értelmi képessége nem tér el az átlagtól, gyakran csak a környezeti tényezők gátolják eredményességét.

A családok nem kis hányada segélyekből, családi pótlékból tengeti életét, gyakran veszélyeztetve a gyermekek egészségét is. E terület szorosan összefügg a gyermekvédelemmel.

Óvodai fejlesztő program megszervezése

Az óvodai fejlesztő program lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű gyermekek támogatására, különös tekintettel az óvodai nevelésben való részvételük elősegítésére.

A program célja, hogy a gyermekek számára egyenlő esélyeket teremtsen az oktatásban és a társadalmi integrációban.

Az óvodai fejlesztő program megvalósításának feltételeit a nevelés-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 173. §-a határozza meg.

13.3. A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek nevelése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13. és 18. pontja kibővült a kiemelt figyelmet igénylő gyermek kategóriájában a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek körével. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermeknek az minősül, akinek egészségügyi ellátása a szakorvos véleménye alapján, az adott nevelési évben a harminchat nevelési napot várhatóan meghaladja, és emiatt a legalább napi négy órai tartamban meghatározott óvodai foglalkozásokon nem tud részt venni.

13.4. Gyermekvédelemmel összefüggő feladatok

Gyermekvédelmi munkánk célja:

- az óvodába érkező, szociális helyzetükből adódóan lemaradást mutató gyermekek egyenlő eséllyel kezdjék az iskolai életet társaikkal
- a hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyteremtésének feltételeinek megteremtése pozitív hatásrendszer és az alapvető szükségletek kiegészítésének biztosításával
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek önmagukhoz képest eljussanak fejlődő képességük optimális fokára, mellyel biztosítjuk, hogy esetleges fogyatékoságuknak megfelelő iskolában kezdhessék el iskolai életüket
- legyen természetes gyermekeink és a dolgozók körében a másság elfogadása, tisztelete
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia az egyenlő hozzáférés biztosításával

Kapcsolattartás a gyermekvédelemben partner társszervezetekkel

A szociális hátrányok enyhítése érdekében közvetlen társadalmi környezetünkben működő társadalmi szervezetekkel és intézményekkel aktív partnerközpontú kapcsolatot építünk ki és tartunk fenn.

Kapcsolattartás folyamatos fenntartásáért, hatékony működtetésért felelős az óvodavezető és a gyermekvédelmi megbízott. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi- értelmi- vagy mozgássérült, hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével.

A kapcsolattartás módjai

Partnereink: szülők, gyermekorvos, védőnő Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat, B.A.Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Miskolci Tagintézménye, Nemzeti Népegészségügyi Gyógyszerészeti Központ, Gyámügyi osztály

14. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Óvodánk nevelő-oktató munkája csak akkor lehet eredményes, ha partnereinkkel megfelelő kapcsolatot építünk ki. Az eredményes partnerközpontú együttműködés során óvodánk arra törekszik, hogy megismerje a közvetlen partnerek igényeit, elvárásait és az óvoda alapelveit, céljait, feladatait azokkal összehangolja az együttműködés érdekében. A partnerközpontú óvodai nevelés alapvető feltétele, hogy a szülők és óvodapedagógusok, nevelő-oktató munkát segítő dolgozók között bizalmon alapuló együttműködés alakuljon ki. Ennek érdekében határoztuk meg óvodánkban a kapcsolattartás, az együttműködés lehetséges módjait, formáit.

Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magába foglalják azokat a lehetőségeket, melyeket óvodánk, illetve a család teremt.

14.1. Kapcsolattartás a családokkal

A család és az óvoda közötti jó kapcsolat kialakításában az óvónő személyiségének, nyitottságának, jó kapcsolatteremtő képességének van a legnagyobb szerepe. Kedvezően befolyásolja a kapcsolat alakulását az óvodapedagógus – gyerek viszony pozitív alakulása, az óvodapedagógus hitelessége, szakértelme.

A szülők tájékoztatása nagyon fontos a gyermekek aktuális fejlettségi szintjéről, fejlődési jellemzőiről, fejlesztési feladatait tartalmazó dokumentumról. Törekszünk tartalmas kapcsolatot kialakítani a családdal.

Az óvodai nevelés a családra épül, a kettő összhangja teremti meg a harmonikus fejlődés feltételeit. Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait és az együttműködés során érvényesítik az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A gyermekek nevelése érdekében elengedhetetlen a kapcsolat mélyítése. Ki kell használnunk a szülők érdeklődését, és ténylegesen együtt nevelő partnerré tenni a családot.

Az óvoda és a családok által közösen szervezett programok és ünnepek családias légkört teremtenek, ahol a felnőttek és a gyermekek együtt végzett tevékenységei hozzájárulnak az örömteli érzelmek kifejezéséhez.

Együttműködésünk formái:

- kapcsolatfelvétel a leendő szülővel: levélben, emailben történő személyes értesítés, tájékoztatás az óvoda életéről.
- mindennapos találkozások
- szülői értekezletek
- fogadóórák
- családlátogatások, (óvodába kerülés előtt, továbbiakban szükség szerint)
- beszoktatás időszaka
- pedagógiai-, pszichológiai előadások
- közös programok, tematikus délutánok, ünnepek
- közös családi kirándulások.

14.2. Szakmai kapcsolatok

Napi kapcsolatot tartunk óvodánk társintézményével, a Bölcsődével, mely a gyermekek óvodába lépése előtt tölt be meghatározó szerepet. Továbbá az óvodai élet során a gyermekekkel interakcióba lévő intézményekkel (szakszolgálatok, egészségügyi és közművelődési intézmények), valamint az óvodai élet után meghatározó szerepet betöltő iskolával és zeneiskolával egyaránt szoros együttműködésben állunk. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező. Intézményünk az „Örökös Zöld” Óvoda elnyerését követően célul tűzte ki bázis intézménnyé válását. Ennek érdekében törekszik a térség „Zöld” Óvodáival való szorosabb szakmai kapcsolat kialakítására, „jó gyakorlat” átadására.

A Kárpát–medence magyar nyelvű intézménye közötti oktatási tér kialakítása érdekében óvodánk törekszik a külföldi magyar óvodákkal (testvérváros: Parajd) szakmai kapcsolatépítésre.

14.3. Az érdekelt felek (közvetlen és közvetett partnerek) azonosításának szabályozása

Partnerek	Az együttműködés formái	Az együttműködés gyakorisága	A kapcsolattartó személy a partner részéről	A kapcsolattartó személy az óvoda részéről	A kapcsolattartás frissítésének időpontja
1. Közvetlen partnerek					
1.1. A GYERMEKEK	- napi óvodai élet, - egyéni és csoporthelyzet	- naponta	- valamennyi gyermek	- adott csoport óvodapedagógusa	- minden nevelési év első napja
1.2. AZ ALKALMAZOTTI KÖR: - Pedagógusok, - Technikai személyzet	- napi munkakapcsolat, - az óvodai élet hagyományai, - a felnőttek ünnepei, rendezvényei	- naponta, - nevelőtestületi és munkatársi értekezletek, - pedagógusnap, - a dolgozók jubileumi ünnepe	- valamennyi alkalmazott	- intézményvezető	- minden nevelési év első napja, - változás esetén azonnal
1.3. AZ ÓVODÁBA JÁRÓ GYERMEKEK SZÜLEI	- napi kapcsolat, - szülői értekezlet, - munkadélután, - ünnepek, - közösen szervezett egyéb programok	- naponta, - az éves Munkatervnek megfelelően, - család és óvoda kapcsolata fejjezetben részletesen kidolgozva	- A Szülői Szervezet mindenkori vezetője	- a csoportok óvodapedagógusai, - intézményvezető	- minden nevelési év 09.15-ig
1.4. BÖLCSŐDE	- napi kapcsolat, - értekezletek, - közös ünnepek, - munkamegbeszélés, - „Bölcsi-kukucs” nyílt nap	- folyamatos	- valamennyi gyermek, szülő	- kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka	- minden nevelési év első napja
1.5. A FENNTARTÓ: Emőd Város Önkormányzata	- értekezletek, - munkamegbeszélések, - írásbeli tájékoztató, - jegyzőkönyvek, - beszámolók, - rendezvényeinken való részvétel, - betekintés óvodánk hétköznapi életébe	- a nevelési év munkatervének megfelelően, - a fenntartói jogszabályi elvárásoknak megfelelően, - a feladatok aktualizálásának időpontjában	- polgármester	- intézményvezető	- minden nevelési év 09.15-ig
1.6. II. RÁKÓCZI FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA	- közös ünnepek, - első osztályosok bemutató óráján való részvétel, - tájékoztató szülői értekezlet az iskolába induló szülők számára, - közös szakmai tapasztalatcserék, - a sportszombat helyszínének biztosítása, - szakmai munkaközösségi tanácskozások	- a mindenkori éves munkatervnek megfelelően	- Az iskola igazgatója	- Az éves nevelési munkatervben megbízott óvodapedagógus	- minden nevelési év eleje

Partnerek	Az együttműködés formái	Az együttműködés gyakorisága	A kapcsolattartó személy a partner részéről	A kapcsolattartó személy az óvoda részéről	A kapcsolattartás frissítésének időpontja
2. Közvetett partnerek					
2.1. Reményi Ede Alapfokú Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	- Hangversenyek - Szakmai megbeszélés	- Az éves munkaterv alapján alkalomszerűen	- Zeneiskola igazgató	- Intézményvezető	- minden nevelési év 09.15-ig
2.2. Emódi Szociális Szolgáltató Központ	- Hagyományok ápolása - Szakmai megbeszélések	- Alkalomszerű	- a szociális intézmény vezetője	- Intézményvezető	- évente nevelési év elején
2.3. Emőd Város Városgondnoksága	- Az óvoda működéséhez szükséges gazdálkodási feladatok ellátása - Gyermekélelmezés	- Naponta	- Városgondnokság vezetője	- Intézményvezető - Vezető helyettes	- Minden költségvetési év elején 01.31-ig
2.4. Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	- A családok szociális és mentális problémáiban való segítségnyújtás, - A veszélyeztetett gyermekekről való jelzés, egyeztetés, - Esetmegbeszélések, - Családi napok szervezése - Szakmai megbeszélések	- Igény szerint, - Munkatervnek megfelelően	- Az óvoda gyermekjóléti felelőse	- Gyermekjóléti felelős	- Minden nevelési év 09.15-ig
2.5. Emódi Művelődési Ház és Könyvtár	- Élménynyújtás gyermekek számára	- Alkalomszerű	- Művelődési ház igazgató - Előadás szervező	- Intézményvezető - Vezető helyettes	- évente 09.15-ig
2.6. A gyermekorvos és a védőnő	- Hallásvizsgálat, - Fogászat - Napi kapcsolat - A gyermekek időszakos orvosi vizsgálata - Szülői tájékoztatások	- Napi - Az éves megállapodásnak megfelelően	- Óvodaorvos - Az óvoda védőnője - Fogorvos	- Intézményvezető	- Minden költségvetési év elején 01.31-ig

Partnerek	Az együttműködés formái	Az együttműködés gyakorisága	A kapcsolattartó személy a partner részéről	A kapcsolattartó személy az óvoda részéről	A kapcsolattartás frissítésének időpontja
2.7. B.A.Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Miskolci Tagintézménye	<ul style="list-style-type: none"> - Gyermek szakértői vizsgálata (SNI, BTMN) - Fejlesztő foglalkozások szervezése - Nevelési tanácsadás 	<ul style="list-style-type: none"> - folyamatosan - Minden nevelési év januárig (iskolaérettségi vizsgálat) - igény szerinti tanácsadás 	<ul style="list-style-type: none"> - Intézményegység vezető 	<ul style="list-style-type: none"> - Intézményvezető 	<ul style="list-style-type: none"> - évente 09.15-ig
2.8. Oktatási Hivatal Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ	<ul style="list-style-type: none"> - Továbbképzések - Szakmai fórumok szervezése - Jó gyakorlatok népszerűsítése - Jogi tanácsadás - Minősítési eljárásban való részvétel - Tanfelügyelet - Önértékelés 	<ul style="list-style-type: none"> - A törvényi szabályozóknak megfelelően 	<ul style="list-style-type: none"> - OH Észak-magyarországi Regionális képvisellete Miskolc 	<ul style="list-style-type: none"> - Intézményvezető 	<ul style="list-style-type: none"> - Jogszabályoknak megfelelően
2.9. Történelmi Egyházak Képviselői Emőd	<ul style="list-style-type: none"> - hitoktatás - templomlátogatás 	<ul style="list-style-type: none"> - heti rendszerességgel - alkalomszerűen 	<ul style="list-style-type: none"> - lelkészek - hitoktatók 	<ul style="list-style-type: none"> - Intézményvezető - Vezető helyettes 	<ul style="list-style-type: none"> - Alkalomszerű
2.10. Munkavédelmi Megbízott	<ul style="list-style-type: none"> - Munkavédelmi szemlék - Intézményi bejárás, - Balesetek kivizsgálása - Jegyzőkönyvek készítése - Alkalomszerű munkavédelmi ellenőrzések 	<ul style="list-style-type: none"> - Évi egy alkalommal - Baleset esetén - Szűrőpróbaszerűen 	<ul style="list-style-type: none"> - A Megbízott Munkavédelmi felügyelő 	<ul style="list-style-type: none"> - Intézményvezető 	<ul style="list-style-type: none"> - minden nevelési év elején 09. 15-ig
2.11. Nemzeti Népegészségügyi Gyógyszerészeti Központ	<ul style="list-style-type: none"> - Alkalomszerű közegészségügyi ellenőrzések intézményi igénynek megfelelően 	<ul style="list-style-type: none"> - Szűrőpróbaszerűen 	<ul style="list-style-type: none"> - Népegészségügyi központ szakalkalmazottja 	<ul style="list-style-type: none"> - Intézményvezető 	<ul style="list-style-type: none"> - a mindenkori ellenőrzések időpontjában

15. INTÉZMÉNYÜNK ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A nevelési–oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31) EMMI-rendeletben megfogalmazottak szerint az intézmény ötévente intézményi önértékelést végez.

Az intézményi önértékelés **célja**, hogy intézményre vonatkozó intézményi elvárások teljesülésének értékelése alapján a vezető a nevelőtestület bevonásával az intézményre vonatkozóan meghatározza a kiemelkedő és fejleszhető tevékenységeket, majd erre építve fejlesztéseket tervezzen, önfejlesztési programokat indítson.

Feladataink:

- Öt éves terv elkészítése
- Éves terv készítése
- Partnerek tájékoztatása
- Intézményi dokumentumok felülvizsgálata
- Oktatási Hivatal által működtetett informatikai rendszerben az intézményre vonatkozó elvárásrendszer elkészítése.
- intézkedési tervben a fejlesztési feladatok rögzítése.

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) részét képezi az intézményi önértékelés eredményeinek elemzése.

A pedagógus teljesítményértékelési rendszer

A teljesítményértékelési rendszer (TÉR) bevezetése a jogszabályi háttér betartásával, új rendszerszintű éves belső teljesítményértékelés alkalmazása.

A teljesítményértékelési rendszer két részből épül fel:

- Munkavégzés meghatározott értékelési szempontjai alapján történő értékelés
- A személyes teljesítménycélok meghatározása és értékelése.

Feladataink:

- Az értékeléshez rendelkezésre álló adatok, információk gyűjtése.
- oviKRÉTA teljesítményértékelő rendszerfelület használata
- Értékelési folyamata a személyes teljesítménycélok kijelölése
- Értékelési szempontok súlyozása (pedagógus-vezető) esetében
- Az alkalmazandó teljesítményszintek szerinti besorolás.

16. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A Pedagógiai Program érvényességi ideje:

A fenntartó jóváhagyásával 2025. szeptember 1-től, határozatlan ideig érvényes.

A hatályba lépéssel egyidejűleg, érvényét veszti az intézmény 3/2024. (VIII.21.) számú határozattal jóváhagyott Pedagógiai Programja.

A Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- hálózatbővítés, leépítés,
- szervezeti átalakítás,
- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- ha egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol.

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- írásbeli előterjesztés az intézményvezetőnek,
- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

17. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

I. **Készítette:** az Emödi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete.

II.

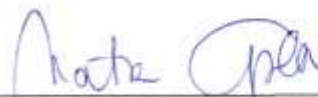
Az óvodában működő Szülői Szervezet:

Simon- Mercz Brigitta
Szülői Szervezet

Emöd, 2025. augusztus 4.

III. Az óvoda nevelőtestülete, át nem ruházható jogkörében az Emödi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde Tevékenységközpontú Pedagógiai Programját 2025. augusztus 4-én megtartott határozatképes ülésén, 100 %-os igenlő szavazattal **ELFOGADTA**.

Matiz Csilla
főigazgató

Emöd, 2025. augusztus 4.

IV. Az óvoda Tevékenységközpontú Pedagógiai Programját Emöd Város Képviselőtestület 84./2025.(VIII.28.) számú határozatával **JÓVÁHAGYTA**.

Bódi Csaba
polgármester

Emöd, 2025. 08.29.